

Jaarverslag 2023

Koninklijke Nederlandse Dambond

verrassend slagvaardig

Inhoudsopgave	Blz.
Voorwoord voorzitter KNDB	2
Minimale kwaliteitseisen	3
Bestuur en organisatie	12
Samenstelling van het bestuur in 2023	
Personele bezetting van bondsbureau en technische staf	
Vertrouwenspersonen	
Samenstelling Bondsraad	
Samenstelling van de bondscommissies	13
Jaarverslagen commissies	14
Tuchtcommissie KNDB	
Protestcommissie	
Commissie van Beroep	
Reglementscommissie	
Vertrouwenscommissie Onderscheidingen	
Financiële Commissie	
Bestuurlijk verslag	16
Bestuursactiviteiten	
Besluitenlijst van de Bondsraad	25
Samenvatting Voorzittersoverleg	26
Diverse verslagen	
Jaarverslag Internationaal 2023	27
Jaarverslag TeamNL 2023	28
Jaarverslag Wedstrijdzaken 2023	31
Jaarverslag Jeugd 2023	33
Ledenontwikkeling	36

TeamNL KNDB op het WK jeugd 2023,
Police Polen,
27 oktober - 4 november 2023
gemaakt door Alla Ovsyanko

Voorwoord voorzitter KNDB

Het afgelopen jaar is een bewogen jaar geweest. Veel stond in het teken van de doorstart na 2 coronajaren, waarbij de damsport in voorgaande jaren grotendeels tot stilstand is gebracht en met horten en stoten weer is opgestart. Met veel energie is in het land weer begonnen met schooldammen en is geïnvesteerd in het jeugddammen. Dit heeft in 2023 voor het eerst sinds een lange reeks aan jaren/decennia weer tot een, zij het broze, ledenwinst geleid.

In de loop van 2023 is ook de ontvlechting uit het sportcluster Veenendaal en de inhuizing van het Bonds bureau in het pand van de bridgebond voorbereid en uitgevoerd. Na 12½ jaar is de KNDB in een momenteel meer passende denksportomgeving beland. De samenwerking tussen de denksportbonden is afgelopen jaar ook meer geïntensiveerd.

Binnen de topsport is een belangrijke vernieuwing gerealiseerd. Een van de Minimale Kwaliteitseisen die NOC*NSF aan haar leden heeft gesteld is de instelling van een “Atletenvertegenwoordiging” (AV). De AV behartigt de belangen van de topsporters en-talenten en is een volwaardig gesprekspartner voor de KNDB. In 2023 is bij een conflict de werking van de procedures getest en bleken deze voor beide partijen goed werkbaar.

NOC*NSF stelt Minimale Kwaliteitseisen, waaraan de gesubsidieerde leden/sportbonden uiterlijk 1 januari 2024 aan moeten voldoen. Dergelijke eisen moeten kwaliteit en continuïteit van de bonden borgen. KNDB heeft hieraan met hulp van NOC*NSF hard aan gewerkt. Aan de eis t.a.v. een professioneel opleidingshuis is voor alle leden uitstel verleend. Deze eis vraagt vaak een intensief traject binnen de bonden. De KNDB lift hierbij voor een deel mee met het algemene deel van het online opleidingshuis van de schaakbond.

Frans de Jonge, voorzitter

Minimale kwaliteitseisen

Inleiding:

Het NOC*NSF stelt een aantal kwaliteitseisen aan sportbonden en in het bijzonder aan topsportbonden die zoals de KNDB op basis van het Reglement Topsport- en Internationale Wedstrijdsportdisciplines zijn opgenomen in de lijst met erkende topsport- en internationale wedstrijdportdisciplines. Deze eisen worden vanaf 1 december 2023 gehanteerd als toetsingskader voor de beoordeling van de financieringsaanvraag. Het voldoen aan de gestelde eisen dient met openbaar gepubliceerde documentatie onderbouwd te zijn.

Een manier om daaraan tegemoet te komen is door in dit Jaarverslag toelichting te geven over de wijze waarop aan de gestelde eisen wordt voldaan en tevens door het opnemen van links naar de betreffende achterliggende documenten.

1. De principes van de Code Goed Sportbestuur.

De code Goed Sportbestuur kent vier principes van goed sportbestuur: verantwoordelijkheid, democratie, maatschappij en transparantie. Deze principes volgt het bestuur van de KNDB op de volgende wijze:

Verantwoordelijkheid

De KNDB heeft in haar statuten, huishoudelijk reglement en commissies en diverse reglementen de scheiding van machten aangebracht.

De KNDB kent een bestuur en een bondsraad (ALV). Er is een structuur van raadscommissies met toezichthoudende en controlerende taken en bestuurscommissies die uitvoerende taken verrichten.

Aan raads-/toezichthoudende commissies kent de KNDB de Reglementscommissie, Protestcommissie, Commissie van Beroep, Financiële Commissie en Tuchtcommissie en de Vertrouwenscommissie Onderscheidingen.

Aan bestuurscommissies kent de KNDB de Commissie Topsport, de Commissie Trainingen, de Commissie Jeugdzaken, de Wedstrijdcommissie, de ICT-commissie en de Commissie Opleidingen/Online Damacademie.

Bestuursleden nemen deel aan de bestuurscommissies, maar zijn daar geen onderdeel van. Het Bondsbureau ondersteunt de raadscommissies.

Democratie

De democratie binnen de KNDB is geregeld via een gekozen Bondsraad. Deze komt tenminste 2 x per jaar bij elkaar. Eén vooraf om de plannen voor het komende jaar te bespreken en één met een verantwoording achteraf. Dit is statutair geregeld.

Daarnaast kent de KNDB een voorzittersoverleg voorafgaand aan de Bondsraadsvergadering om voorstellen voor te leggen of op te halen bij de voorzitters van de regionale bonden.

De verslagen en bijlagen behorend bij beide overleggen worden gepubliceerd op de website van de KNDB.

Maatschappij

De KNDB heeft de afgelopen jaren een koers ingezet om haar maatschappelijke rol te definiëren en te versterken.

De eerste stap is geweest de ondertekening van het charter [Diversiteit en inclusie](#). Prioriteit heeft gekregen het bevorderen van het dammen door vrouwen. De vereniging [Droomdamsters](#) verzorgt hiervoor de PR. Daarnaast onderhoudt de KNDB nauw contact met projectorganisaties zoals "Fitter Brein" en "Strijd tegen de eenzaamheid".

In 2024 heeft de KNDB een bestuurslid benoemd met de specifieke portefeuille "Maatschappij en dammen".

Transparantie

Op de website, in het bondsorgaan Het Damspel en op de social media is de informatie te vinden over de interne werking van de organisatie.

2. Beschikbaarheid en openbaarheid van diverse stukken:

Op de website van de KNDB zijn een groot aantal stukken beschikbaar.

Een niet uitputtende lijst gerubriceerd naar de door het NOC*NSF gehanteerde categorieën:

Jaarverslagen

[Jaarverslag 2023](#)
[Jaarverslag 2022](#)
[Jaarverslag 2021](#)
[Jaarverslag 2020](#)
[Jaarverslag 2019](#)

KNDB Jaarplannen

[Jaarplan 2023](#)
[Jaarplan 2022](#)
[Jaarplan 2021](#)
[Jaarplan 2020](#)
[Jaarplan 2019](#)

Meerjarenbeleidsplannen

[MJP 2021-2024](#)
[MJP 2017-2020](#)
[MJP 2013-2016](#)

Financiële stukken

[Accountantsverslag 2023 KNDB](#)
[Jaarrekening 2023 met Controle Verklaring](#)
[Verslag Fico Jaarrekening 2023](#)

Meerjarenbegrotingen

[MJB 2021-2024](#)
[Toelichting MJB 2021-2024](#)

Statuten en reglementen

[Statuten](#)
[Bestendiging predicaat 'Koninklijke'](#)
[Huishoudelijk Reglement](#)
[Reglement Integriteit & Tuchtrechtspraak](#)
[Reglement Onderscheidingen](#)
[Spel & Wedstrijdreglement](#)
[Dopingreglement](#)
[Ledencontract KNDB DopingAutoriteit](#)
[Whereaboutsbijslage](#)

Samenstelling

[Bestuur](#)
[Commissies](#)
[Bondsraad](#)

Commissie verslagen 2023

Tuchtcommissie
Protestcommissie
Commissie van Beroep
Commissie Onderscheidingen
Verslag Financiële Commissie

Opgenomen in het jaarverslag 2023
Opgenomen in het jaarverslag 2023
Opgenomen in het jaarverslag 2023
Opgenomen in het jaarverslag 2023
Bijlage bij het Financiële Jaarverslag 2023

3. Besturingsmodel

3.1. Onverenigbaarheid

De KNDB heeft in haar statuten, reglementen en andere openbare beleidsdocumenten vastgelegd welke onverenigbaarheden onacceptabel zijn bij het vervullen van een bestuursfunctie. Het bestuurslidmaatschap van de KNDB is onverenigbaar met:

- De status van personeelslid van de KNDB (Statuten art. 10.3)
- Het lidmaatschap van de bondsraad (Statuten art. 10.3)
- Het uitoefenen van een functie in een rechtsprekend orgaan van de KNDB (Statuten art. 10.3)
- Het lidmaatschap van een vaste commissie (zoals de Financiële Commissie) van de Bondsraad (Huishoudelijk Reglement art. 11.2)

In aanvulling hierop kent de KNDB nog een paar andere onverenigbaarheden:

- Personeelsleden van de KNDB kunnen geen lid zijn van de bondsraad. (Statuten art. 14.4)
- Het lidmaatschap van een rechtsprekend orgaan is onverenigbaar met het lidmaatschap van enig ander rechtsprekend orgaan binnen de KNDB (Huishoudelijk Reglement art. 18.3 en Reglement Integriteit en Tuchtrechtspraak art. 12.5).
- Leden van de reglementscommissie kunnen niet tevens lid zijn van een rechtsprekende commissie binnen de bond.

De KNDB beschikt over door de bondsraad goedgekeurde [Bestuursprofielen](#), waarin het principe is vastgelegd dat het bestuurslidmaatschap primair een coördinerende functie is: Van een bestuurslid wordt niet verwacht dat hij binnen zijn portefeuille de uitvoerende taken zelf op zich neemt, maar veeleer dat hij aan die uitvoering (door anderen) sturing geeft en er de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor draagt.

Van belang in deze context is artikel 7.5 van het Huishoudelijk Reglement:

“Het bestuurslidmaatschap is een vrijwilligersfunctie. Bestuursleden vervullen geen uitvoerende, betalende taken ten dienste van de bond”.

Nevenfuncties:

Het bestuur publiceert jaarlijks in het jaarverslag een “*Overzicht van (neven)functies KNDB bestuursleden en Bondsraadsleden*”

Directiestatuut:

De KNDB heeft vanaf 2023 niet langer een Raamovereenkomst met het sportcluster Veenendaal en daarmee ook geen bondsdirecteur meer.

Autonome geledingen:

Statutair kent de KNDB geen andere organisatorische zelfstandige eenheden dan verenigingen. Verder is statutair bepaald dat alle leden van de KNDB verplicht zijn:

- a. de statuten en reglementen, en de besluiten van de bestuursorganen van de KNDB na te leven;
- b. de belangen van de KNDB en van de damsport in het algemeen niet te schaden.

3.2. Invulling van het bestuur:

Benoemingsperiode:

Statutair hanteert de KNDB een benoemingsperiode van 3 jaar, met maximaal 4 aaneengesloten benoemingsperiodes. Het rooster van aftreden is openbaar.

Bestuursprofielen:

Bij werving van nieuwe bestuursleden hanteert de KNDB vooraf vastgelegde bestuursprofielen. Afhankelijk van de omstandigheden, zowel organisatorisch als individueel, worden die flexibel ingevuld.

Bestuursevaluatie:

Door de geringe omvang van de KNDB met ca. 3.500 leden met een gemiddelde leeftijd boven de 50 is het bijzonder moeilijk om zowel kwantitatief als kwalitatief een goed bestuur te vormen. Er zijn vacatures voor bestuursfuncties.

In 2023 heeft het bestuur een bestuursevaluatie uitgevoerd aan de hand van vragenlijsten die door elk bestuurslid zijn ingevuld. De resultaten hiervan zijn geanalyseerd en in een score omgezet. De totaal score is bevredigend namelijk een 3.9 op een schaal van 1 tot 5.

Het minst scoorde de samenstelling van het bestuur. Door een korte zittingstermijn van bestuursleden (3 jaar) is de continuïteit op langere termijn niet goed verankerd. Dit lossen we op door met bestuursportefeuilles flexibel om te gaan. Mogelijk is het ook te overwegen om de zittingsduur naar 4 jaar te verlengen, wat veel voorkomend is bij sportbonden. Hiermee wordt het historische geheugen en de stabiliteit van de netwerken ook verbeterd.

Het KNDB bestuur rapporteert stelselmatig (minimaal 2x per jaar) aan de Bondsraad over haar activiteiten en werkzaamheden en de wijze waarop die werkzaamheden binnen het bestuur zijn uitgevoerd.

Bestuursvisie:

Het bestuur heeft in 2021 een [visie document](#) t.a.v. het bestuurlijk functioneren opgesteld. Dit ligt aan de basis van alle bestuursbesprekingen en portefeuilleherverdelingen.

Tevens is in 2023 een [Integriteitscode](#) opgesteld die voor elk bestuurslid richtlijnen en handvatten geeft hoe te handelen.

3.3. Verplichte reglementen:

- De KNDB beschikt over een [Tuchtreglement](#) dat door de Bondsraad is vastgesteld op 18-06-2022. Het is verankerd in de [statuten](#) die op 18-06-2022 zijn vastgesteld.
- De KNDB heeft zich voor [doping](#) aangesloten bij het Instituut voor SportRechtspraak. De binding van de leden is verzekerd via het [Ledencontract](#) dat begin 2023 met de DopingAutoriteit is getekend. De procedures voor afhandeling van matchfixing en seksuele intimidatie zijn in de reglementen beschreven.
- De KNDB beschikt over een actueel Reglement [Integriteit en Tuchtrechtspraak](#).
- De KNDB beschikt over 1 vertrouwenscontactpersoon waarvan de contactgegevens te vinden zijn op de website van de KNDB en in dit jaarverslag.

De KNDB beschikt over een [klachtenregeling](#).

In het openbare jaarverslag wordt het aantal klachten en de wijze waarop ze zijn behandeld beschreven.

De KNDB beschikt over een ledenregistratie_waaronder_registratie van bewust aangaan van het lidmaatschap van haar leden (voor natuurlijke personen geldt dit incl. NAW-gegevens, geboortedatum, geslacht, in lijn met de daaraan gestelde eisen volgens de privacywetgeving).

4. Overzicht van (neven)functies KNDB bestuursleden per 01-01-2024

Frans de Jonge

Lidmaatschap damclub: HED Rosmalen en DroomDamsters
Functies in de damwereld: Voorzitter KNDB
Contactpersoon NOC*NSF
Deelnemer Denksportoverleg met schaak-, bridge- en gobond
Gespreksleider voorzittersoverleg KNDB
Interim portefeuillehouder Topsport

Paul van de Veen

Lidmaatschap damclub: Enschedese DamClub
Functies in de damwereld: Voorzitter Enschedese DamClub
Secretaris KNDB
KNDB Portefeuillehouder ICT
Voorzitter PODB (aftredend in 2023)
Waarnemend penningmeester PODB (aftredend in 2023)

Jan van Dijk

Lidmaatschap damclub: DC Oerterp-Drachten, Kring Voor Damproblematiek, Witte van Moort
Functies in de damwereld: Penningmeester KNDB
Damrubriekschrijver Friesch Dagblad

Michel Stempfer

Lidmaatschap damclub: SSS Kampen, HDC Hoogeveen, Kring Voor Damproblematiek
Functies in de damwereld: KNDB Bestuurslid Jeugdzaken
Penningmeester DDB
Penningmeester Stichting Fitter Brein
Jeugdtrainer SSS Kampen
Schooldamcoördinator Kampen

Eduard Autar

Lidmaatschap damclub: Denkcentrum PAR (DC PAR)
Functies in de damwereld: KNDB Bestuurslid Internationaal
Voorzitter damclub DC PAR

Guido van den Berg

Lidmaatschap damclub: van Stigt Thans
Functies in de damwereld: KNDB Bestuurslid Wedstrijdzaken
Competitieleider ZHDB 2010 – heden
Bestuurslid stichting The Hague Open 2010 – heden
Secretaris stichting Dampromotie Delft 2014 – heden

Jacqueline Schouten

Lidmaatschap damclub: DC IJmuiden
Functies in de damwereld: Verantwoordelijk voor Promotie en ledenwerving Damclub IJmuiden
KNDB Bestuurslid (formele benoeming in BR-vergadering juni 2024)

4. Overzicht van (neven)functies Bondsraadsleden

Han Borgman

Lidmaatschap damclub: EDC Enschede

Arne van Mourik

Lidmaatschap damclub: OG Utrecht, Kring voor Damproblematiek (KvD)

Functies in de damwereld: Secretaris OG Utrecht

Lid Bondsraad KNDB

Bibliothecaris + algemeen adjunct KvD

Hoofdredacteur De Problemist

Betrokken bij:

Promotie damspel algemeen: auteur opiniestukken, verzamelaar van biografische informatie over dammers en (historische) documenten over damspel – tevens ‘back-up’ voor digitale collecties van vier andere verzamelaars

Lid van de Nederlandse schaakbond, de Nederlandse Go-bond en Stichting de Sportwereld (vereniging van sporthistorici);

Contact met Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed

Jan Masselink

Lidmaatschap damclub: Dammers uit Oost (Doetinchem)

Functies in de damwereld: Penningmeester Dammers uit Oost

Voorzitter Bondsraad

Lid Bondsraad

Lid Wedstrijdcommissie, o.a. belast bij opstellen KNDB-ratinglijst

Lid Financiële commissie (FiCo)

Frits Luteijn

Functies in de damwereld: Lid Bondsraad

Bestuurslid van Stigt Thans

Lid van de medische commissie van de FMJD

Officiële financiële postadres van de FMJD.

Organisator Masterclasses van Gantwarg

Perszaken van Stigt Thans

Andrew Tjon a Ong

Lidmaatschap damclub: Ons Genoegen Utrecht en Heijmans Excelsior Rosmalen

Functies in de damwereld: Lid Bondsraad

:

Bestuurslid Stichting Conatum, Soest

Eigenaar Damboekshop

Beheerder Facebookgroep International Draughts

Trainer UPDB, o.a. Provinciale Training en schooldammen

Wim van Tiel

Functies in de damwereld: Lid Bondsraad
Voorzitter Helderse Damclub.
Jeugdleider Helderse Damclub.
Voorzitter Provinciale Noord Hollandse Dambond.
Organisator Helders Schooldamtoernooi.
Damtrainer diverse scholen in Den Helder, Julianadorp en Anna Paulowna.
Vrijwilliger Metaldammen Hazerswoude.

Jozef Linssen

Functies in de damwereld: Lid Bondsraad tot 6 juli 2023
Wageningse Schaak- en Damvereniging WSDV

Jac Hannen

Lidmaatschap damclub: DC Roermond
Voorzitter Provinciale Limburgse Dambond
Functies in de damwereld: Lid Bondsraad (vanaf 6 juli 2023)

Jelmer Martens

Lidmaatschap damclub(s): Gooi & Eemland, DVSB, Kring Voor Damproblematiek
Functies in de damwereld: Lid Bondsraad

Marcel Kusters

Lidmaatschap damclub(s): Haarlemse Damclub
Functies in de damwereld: jeugdtrainer Haarlemse Damclub
Lid Bondsraad
Mede initiatiefnemer DamZ! DamSet
Eigenaar Marcel Kusters Consultancy (slapend denksportbedrijfje)

Gerbrand Hessing

Lidmaatschap damclub(s): Damclub Witte van Moort
Functies in de damwereld: Penningmeester en teamleider 1^e team Witte van Moort
Lid Bondsraad
Organisatie NK categorie B & C
Wedstrijdleider Persoonlijke wedstrijden POdB

Bestuur en Organisatie

Samenstelling van het bestuur in 2023 (in haakjes het jaar van aftreden)

Frans de Jonge (2025)	Voorzitter en interim topsport
Paul van de Veen (2024)	Secretaris en ICT
Jan van Dijk (2023)	Penningmeester
Michel Stempher (2024)	Jeugdzaken
Guido van den Berg (2026)	Wedstrijdzaken (vanaf 27 mei 2023)
Eduard Autar (2023)	Internationaal

Personele bezetting van bondsbureau en technische staf

Alex Mathijsen	Bonds bureaumedewerker (deeltijd)
Bart Terwel	Bonds bureaumedewerker (deeltijd) m.i.v. 15-01-2023
Johan Krajenbrink	Technisch directeur (deeltijd)
Rik Keurentjes	Hoofdcoach (fulltime)
Alexander Baljakin	Trainer/coach (deeltijd)

Samenstelling Bondsraad vanaf 18-06-2022

Wim van Tiel	Marcel Kusters
Gerbrand Hensing	Frits Luteijn
Jozef Linssen tot 6 juli 2023	Jelmer Martens
Jac Hannen vanaf 6 juli 2023	Jan Masselink
Andrew a Tjon Ong	Arne van Mourik
Han Borgman	

Vertrouwenscontactpersonen

Rinus Kromhout	Tot in april 2023
Cora Koopman	

De vertrouwenscontactpersoon is binnen de KNDB het eerste aanspreekpunt voor een ieder die opmerkingen of vragen heeft met betrekking tot seksuele intimidatie of ander grensoverschrijdend gedrag (agressie, pesten, discriminatie, e.d.) De gesprekken met de vertrouwenscontactpersoon zijn vertrouwelijk. Contact kan worden opgenomen via vertrouwenscontactpersoon@kndb.nl

Samenstelling van de Bondscommissies

Commissies ingesteld door de Bondsraad

Reglementscommissie

(2024) Leo Mous
(2025) Theo van den Hoek
(2025) Alex van Prinsenbeek
(2026) Vacant

Protestcommissie

(2024) Jac Hannen
(2025) Theo van den Hoek
(2026) Alex van Prinsenbeek
– Reserveleden
(2024) John Folkers
(2025) Jan Huisjes

Commissie van Beroep

(2024) Marcel Everloo
(2025) Pieter Wijn
(2026) Wiebo Drost
– Reserveleden
(2023) Vacature
(2024) Arjen de Mooij

Financiële Commissie

(2024) Marcel Everloo
(2025) Michel Proosdij
(2026) Jan Masselink

Tuchtcommissie

(2025) Jo Fijen
(2025) Johan Haijtinck
(2025) Michel van Proosdij
(2025) Anne-Wil Koopman
(2025) Anton Saman

Vertrouwenscommissie

Onderscheidingen
Rob Clerc
Johan Haijtinck
Theo van den Hoek
Frank Teer

Commissies ingesteld door het KNDB bestuur

Commissie Trainingen

Frans de Jonge (namens het bestuur)
Johan Krajenbrink
Alex Mathijssen
Rik Keurentjes
Heike Verheul
Ester van Muijen
Alexander Baljakin

Commissie Topsport

Johan Krajenbrink (voorzitter)
Rik Keurentjes (hoofdcoach)
Alexander Baljakin (trainer/coach)
Alex Mathijssen (ondersteuning vanuit Bondsbureau
en trainer jeugd)

ICT-commissie

Paul van de Veen: namens het bestuur
Vacatures

Wedstrijdcommissie

Guido van den Berg namens het bestuur
Jan Masselink
Wouter Morssink

Commissie Opleidingen

Frans de Jonge: namens het bestuur
Vacatures

Commissie Jeugdzaken

Michel Stempher namens het bestuur
Alex Mathijssen namens de Commissie Trainingen, bondsbureau
Marije ter Maat Coördinator NK's, persoonlijke jeugdkampioenschappen
Laura Timmerman Coördinator NK's, persoonlijke jeugdkampioenschappen tot 01-06-2023
Jan Kok Persoonlijke jeugdkampioenschappen
Jan Voortman Coördinator Schooldammen
Hans de Knikker Schooldammen
Danny Staal Coördinator NK's, communicatie, website, social media
vacant Vertegenwoordiger jeugdspelers

Commissieverslagen

Jaarverslag Tuchtcommissie KNDB

De commissie bestond in het verslagjaar uit de leden: mr. J. Fijen (voorzitter) J. Haijink, A.W. Koopman, A. Saman en M. van Proosdij. De commissie ontving in 2023 geen klacht.

Jaarverslag Protestcommissie

De Protestcommissie bestond in 2023 uit de leden Jac Hannen, Theo van den Hoek en Alex van Prinsenbeek (herbenoemd in 2023), en de vervangende leden John Folkers, Jan Huisjes en Aart Walraven. Door het overlijden van Aart Walraven op 12 oktober 2023 is een vacature voor een vervangend lid ontstaan die tot nu toe on vervuld is gebleven.

De Protestcommissie heeft in 2023 geen enkel protest ter behandeling voorgelegd gekregen.

Jaarverslag Commissie van Beroep

De Commissie van Beroep bestond gedurende het verslagjaar uit de heren W.H. Drost, M.A. Everloo en P.F.F. Wijn. In 2023 zijn er geen zaken voorgelegd aan de Commissie van Beroep.

Jaarverslag Reglementscommissie

De commissie bestond in 2023 uit Ton Burgerhout, Theo van den Hoek, Leo Mous en Alex van Prinsenbeek. Ton Burgerhout was in 2023 aftredend en stelde zich niet herkiesbaar; in zijn plaats is (nog) geen nieuw lid benoemd.

De commissie heeft in 2023 drie adviesvragen van het bestuur gekregen.

In januari vroeg het bestuur advies over een concept-regeling van de FMJD inzake de internationale speelgerechtigdheid van dammers die ingezetene of staatsburger worden van een ander land dan hun land van origine. De commissie heeft bij deze (naar het model van de FIDE opgestelde) ontwerp-regeling een aantal kritische kanttekeningen geplaatst. Met de besluitvorming erover was overigens haast geboden, om duidelijkheid te krijgen over de speelgerechtigdheid van deelnemers aan WK-toernooien in 2023, nu er als gevolg van de Oekraïne-oorlog zo veel internationale migratiebewegingen zijn.

In juni heeft de commissie op verzoek van het bestuur 'meegedacht' met de Commissie Wedstrijdzaken over de aanpassingen die nodig zijn om de genomen besluiten over een nieuwe inrichting van de nationale competitie correct in het Spel- en Wedstrijdreglement vast te leggen.

In december heeft de commissie op verzoek van het bestuurslid Wedstrijdzaken naar aanleiding van de 'casus- Shvartsman' onderzocht (en bevestigd) dat diens speelgerechtigdheid en deelname aan de halve finales van het NK Algemeen geheel in overeenstemming met het Spel- en Wedstrijdreglement was.

Jaarverslag Vertrouwenscommissie Onderscheidingen

De commissie (bestaand uit de ereleden Rob Clerc, Johan Haijink, Theo van den Hoek en Frank Teer) bracht op basis van de ontvangen aanvragen in 2023 twee benoemingsadviezen aan de bondsraad uit. Conform het advies van de commissie benoemde de bondsraad twee personen tot lid van verdienste van de KNDB: Fred Ivens en Jan Kok. Aan beide gedecoreerden is in Het Damspel uitgebreid aandacht besteed.

Verder heeft de commissie in 2023 aan het bestuur geadviseerd aan vier personen het erediploma van de KNDB toe te kennen. Ook zij krijgen, nadat het erediploma aan hen is uitgereikt, een speciale vermelding in Het Damspel.

Financiële Commissie:

Het verslag van de financiële commissie KNDB is opgenomen in het financiële jaarverslag 2023.

Bestuurlijk verslag

I. Bestuursvergaderingen, Bondsraadvergaderingen en Voorzittersoverleg

In 2023 werden bestuursvergaderingen gehouden op 19 januari, 23 maart, 17 april, 10 mei, 5 juli, 9 augustus, 30 september ('Heidag') en 16 oktober 2023. Voorzittersoverleg vond plaats op 13 mei en 28 oktober 2023. De Bondsraad kwam bijeen op 27 mei en 11 november 2023. Op 25 juni organiseerde het bestuur een themadag over 'De toekomst van de Nationale Competitie'.

II. Divers overleg samenwerkingsrelaties:

✓ Overleggen NOC*NSF

- Bilaterale overleggen met accountmanagement (onder meer over afronding van Minimale Kwaliteitseisen (MKE))
- Diverse overleggen als ledenberaad, kleine bonden overleg, diversiteit, sportagenda 2032, ALV, enz.

✓ Samenwerking tussen de denksportbonden

In 2023 is de ontvlechting vanuit het sportcluster Veenendaal en de inhuizing bij de Nederlandse Bridgebond voorbereid. Met de voorzitters van de andere sportbonden van het sportcluster en de Bondsdirecteur zijn afspraken gemaakt over de ontvlechting zelf en de financiële afwikkeling van het tot in 2026 doorlopende huurcontract. Begin december heeft de fysieke verhuizing plaatsgevonden.

Met de bridgebond zijn afspraken gemaakt over te verlenen diensten voor 2024 zoals de financiën en de personeelssalarisadministratie.

De samenwerking tussen de topsportbonden bridge, schaken en dammen is niet veranderd door de verhuizing. De samenwerking tussen deze 3 topsportbonden was al goed georganiseerd. Deels vond dit plaats op Papendal.

Lopende het jaar is om de 2 maanden een denksportoverleg gevoerd. Deze werd afgelopen jaar regelmatig gevoerd over vooral het voldoen aan de Minimale Kwaliteitseisen van NOC*NSF (moeten bonden 1 januari 2024 aan voldoen):

Onderwerpen van dit overleg zijn geweest:

- Uitwisselen van vrijwilligersbeleid;
- Uitwisselen van en meeliften met online opleidingshuis van m.n. de schaakbond;
- Uitwisseling over bestuursevaluatie, topsportdocumenten en Atletenvertegenwoordiging;
- Interne governance vereenvoudigen (provinciale bonden als eigen organisatie).
- Kennisdeling over Bondsraad/Ledenraad/ALV;
- Verkenning subsidiemogelijkheden gemeente Utrecht;
- Verkenning mogelijkheden van het NDC als denksportcentrum;
- Kennisdeling over gebruik lokale sportakkoorden;
- Presentatie van de 3 topsportbonden aan en kennismaking met directeur Topsport NOC*NSF tijdens het NK in Drachten;
- Voorbereiding strategisch overleg tussen de 4 denksportbonden;
- Een maandelijks te organiseren operationeel denksportoverleg.

✓ **Verkenningen en overleg t.b.v. ontvlechting en inhuizing NBB**

- Overleggen met bondsdirecteur, voorzitter NTFU, voorzitter NOB;
- Overleggen met bondsdirecteur NBB Utrecht over mogelijkheden en kosten inhuizing.

✓ **Overig overleg:**

- Periodiek overleg tussen delegatie bestuur en technische directeur om informatie met elkaar te delen over het totaal van KNDB en relevante ontwikkelingen, topsport en talentontwikkeling, FMJD-aangelegenheden en sponsoring TeamNL dammen
- Overleg met TeamNL over kwaliteitseisen NK's en aanpassing Convenant NK 2022 -2024
- Bezoek ALV's en/of besturen van bonden, o.a. Utrecht, Noord-Holland, Overijssel, Noord-Brabant
- Periodiek Denksportoverleg (schaken, bridge, go en dammen) en samenwerking bij onder meer Minimale Kwaliteitseisen en charter Diversiteit en Inclusie
- Overleg met EDC over de omgang met in Nederland gehuisveste dammers als gevolg van oorlog in Oekraïne
- Diverse overleggen over en met kandidaten voor NK's 2022-2024
- Instelling informele Redactieraad van Het Damspel

✓ **Overleggen NOC*NSF**

- Bilaterale overleggen met accountmanagement (onder meer over afronding van Minimale Kwaliteitseisen (MKE);
- Diverse overleggen als ledenberaad, kleine bonden overleg, diversiteit, sportagenda 2032, ALV, enz.

III. Promotieactiviteiten:

- Opening en sluiting NK's B- en C-categorie,
- Receptie DGT Projects ihkv 30 jarig bestaan.
- Receptie bij 150-jarig bestaan Koninklijke Nederlandse Schaakbond in Spoorwegmuseum en bij Schaakolympiade jeugd in Eindhoven
- Halve finales NK Schooldammen in Julianadorp
- Finales NK schooldammen in Reeuwijk en Hoornaar
- Ondertekening samenwerking KNDB met Atletenvertegenwoordiging op Papendal
- Opening en sluiting Rotterdam Open
- Sluiting Baarn open
- Opening en sluiting NK vrouwen en NK algemeen in Wageningen
- Bedrijfsdamtoernooi Genemuiden
- Sluiting Heerhugowaard Open
- Opening Nijmegen Open
- Opening Brunssum Open
- Ontvangst EJK spelers, begeleiders en ouders op Schiphol
- Ontvangst WJK spelers, begeleiders en ouders op station Hengelo
- Aanwezig bij alle meerdaagse toernooien in Nederland
- Opening en sluiting 50-jarig bestaan damclub Genk en diverse interlands
- Aanwezig bij WK Curaçao

IV. Diverse bestuurlijke activiteiten:

Het blijft verbazend welke bestuurlijke inspanningen er ook bij een kleine sportbond als de KNDB noodzakelijk zijn. 12 vergaderingen (waaronder de Bondsraadvergadering en het Voorzittersoverleg) leveren honderden pagina's op aan notulen, bijlagen en stukken. Gelukkig wordt er steeds minder geprint maar daarentegen loopt het aantal mails dat werd uitgewisseld in de duizenden. Daarnaast raakt WhatsApp steeds meer in gebruik om snel informatie met elkaar te delen. Dit alles in een jaarverslag samen te vatten onder de titel "Bestuursactiviteiten" is een onmogelijke opgave.

Het hier volgende is een poging om de belangrijkste bestuurlijke ontwikkelingen en besluiten samen te vatten. Bepalend daarbij was de reikwijdte van deze besluiten. Kortlopende ontwikkelingen die ongetwijfeld in één of andere vorm terug zullen keren op komende bestuursagenda's zijn niet opgenomen, wél die ontwikkelingen die voor de komende jaren koersbepalend zijn voor de KNDB.

Het gaat dan om:

- a. Beëindiging deelname in Sportcluster Veenendaal.
- b. Bestuurlijke situatie: invulling bestuursfuncties en commissies
- c. Herstructurering Nationale Competitie
- d. Topsportstatuut, Reglement en Overeenkomst Atletenvertegenwoordiging
- e. Herziening Spel & Wedstrijd Reglement
- f. Ontwikkelingen in de relatie KNDB – Provinciale Bonden

Van elk van deze ontwikkelingen en besluiten kan gesteld worden dat er eigenlijk "geen weg terug" is. Het bestuur hoopt uiteraard dat deze ontwikkelingen juist de weg naar een betere toekomst zullen blijken te zijn...

IV.a. Beëindiging deelname in Sportcluster Veenendaal

Rond 2010 wordt het door o.a. maatschappelijke ontwikkelingen en toenemende regelgeving onvermijdelijk dat kleinere sportbonden intensief gaan samenwerken. Dat is ook het beleid van het NOC*NSF. De KNDB staat op dat moment nog ‘alleen’, met een parttime Bondsdirecteur en parttime medewerkers en is ook op zoek naar andere huisvesting.

Samenwerking met de andere denksportbonden wordt gezocht maar niet gevonden. De noodzaak tot het aangaan van samenwerking blijft echter en dit leidt in juli 2011 tot een samenwerking van vier sterk uiteenlopende bonden als de Nederlandse Onderwatersportbond, de Nederlandse Bowling Federatie, de Nederlandse Toer Fiets Unie en de Koninklijke Nederlandse Dambond.

De thuisbasis van de KNDB wordt het “*SportCluster, Landjuweel 62 te Veenendaal*”

Ook was behoefte aan invulling van de functie van Bondsdirecteur. De directeur van het Sportcluster Veenendaal wordt parttime Bondsdirecteur van de KNDB.

Deze samenwerking heeft zeker langere tijd voordelen gehad maar vanaf 2021 ontstaat bij het KNDB bestuur het besef dat heroverweging geboden is.

- Maatschappelijke ontwikkelingen:
Het beleid van het NOC*NSF is nu om in te zetten op samenwerking tussen soortgelijke sportbonden, in het geval van de KNDB dus de andere denksportbonden.
De onderlinge relatie van die denksportbonden is veranderd en de bereidheid tot samenwerking is veel groter dan in 2010.
- Synergie:
De noodzakelijke synergie ontbreekt in Veenendaal en op tal van dossiers (Topsport, ICT vraagstukken, BTW problematiek, WADA, ISR) kan de KNDB geen antwoorden vinden binnen het Sportcluster. Die synergie wordt wel ervaren in het denksportoverleg met de Bridgebond en de Schaakbond.
- Fysieke faciliteiten:
De KNDB telt 2 parttime medewerkers die gedeeltelijk op afstand werken.
Voor veel werkzaamheden kan dat ook prima. Het Sportcluster Veenendaal echter is gericht op een fysiek kantoor voor 5 dagen in de week.

In 2022 besloot de Bondsraad om de Raamovereenkomst met het Sportcluster per 01-12-2022 op te zeggen waarmee deze eindigt op 27 januari 2023.

Tevens kreeg het KNDB bestuur van de Bondsraad de opdracht om de onderhandelingen over het vertrek uit Veenendaal met de andere sportbonden in het cluster op te starten. Want het huurcontract loopt niet gelijk op met de Raamovereenkomst maar loopt af per 01-07-2026.

Het fysieke vertrek uit Veenendaal, de “ontvlechting” en de “inhuizing” in het DenksportCentrum ‘Den Hommel’ bij de Nederlandse BridgeBond zullen in 2023 terugkerende onderwerpen blijven zijn op elke bestuursvergadering en Bondsraadvergadering.

Het onderzoek van het bestuur leverde een aantal inzichten op:

- Een vertrek uit Veenendaal en inhuizing in Utrecht eerder dan 01-07-2026 brengt extra kosten met zich mee. Dat wordt verder onderzocht met financiële rekenmodellen. Dat is tijdrovend aangezien van sommige posten onduidelijk is of ze tot huur of tot servicekosten gerekend moeten worden en er allerlei verdeelsleutels blijken te bestaan.
- In 2023 werkt de KNDB met Exact Globe. Na oriëntatie op verschillende mogelijkheden worden in 2023 de eerste stappen gezet in de richting van een overgang op Exact Online.
- Duidelijk wordt uit de gesprekken met de NBB dat de salarisadministratie en personeelsadministratie gefaseerd kunnen worden ondergebracht bij de NBB.

Gezien de uitkomsten van dit onderzoek werd op 17 april 2023 besloten om het SportCluster Veenendaal per 01-01-2024 te gaan verlaten.

Uiteraard vroeg de praktische uitvoering van dit bestuursbesluit nog geruime tijd bestuurlijk aandacht.

- ❖ Er moest nieuwe invulling gegeven worden aan tal van vertegenwoordigingen zoals de vertegenwoordiging bij het NOC*NSF en VWS, bij directie Sportzaken, bij Werkgevers in de Sport (WOS).
- ❖ Er moesten allerlei praktische zaken geregeld worden zoals de inschrijving Kamer van Koophandel, UBO-register, bankzaken, postbus, verzekeringen en talloze te informeren instanties zoals het NOC*NSF, ISR, TeamNL, Werkgroep Topsport NOC*NSF, directie Papendal, Prestatiemanager NOC*NSF en anderen.
- ❖ Er is de fysieke verhuizing najaar 2023 waarvoor zoals bij elke verhuizing uiteraard eerst veel opgeruimd en uitgezocht moet worden.
- ❖ De kwestie van het “boeken-depot” in Veenendaal wordt afgesloten. De KNDB doet in 2023 afstand van enig bruikleenrecht of eigendomsrecht t.a.v. de bibliotheek van L. de Rooij.

IV.b. Bestuurlijke situatie: invulling bestuursfuncties en commissies

In het voorjaar van 2023 liep de bestuurstermijn van Lucien Farzan af en hij besloot zich niet verkiesbaar te stellen. Ook liep in 2023 de bestuurstermijn van Eduard Autar met de portefeuille Internationaal af. Hij stelde zich herkiesbaar en werd door de Bondsraad voor een 2^e termijn gekozen. De termijn van penningmeester Jan van Dijk liep –als opvolger van de tussentijds afgetreden penningmeester- ook in 2023 af. Ook hij werd door de Bondsraad benoemd voor een periode van 3 jaar als penningmeester.

Het bestuur heeft een vacature voor de bestuursportefeuille ‘Maatschappelijke rol’.

Guido van den Berg werd benoemd tot bestuurslid en neemt de portefeuille Wedstrijdzaken over van Michel Stempher die weer de portefeuille Jeugdzaken gaat doen.

In de diverse commissies waren commissieleden aftredend en herbenoembaar.

In de Reglementscommissie is een vacature maar met de huidige 3 leden is er voldoende capaciteit in de Reglementscommissie. Besloten wordt om deze vacature in de Reglementscommissie niet in te vullen.

De Protestcommissie bestaat nu uit 5 personen. Er is nog voldoende capaciteit maar voor de toekomst zou invulling van de vacature toch wel wenselijk zijn.

Er is een vacature Reservelid Protestcommissie.

In de Wedstrijdcommissie is door de overgang van commissie naar bestuur een vacature.

In de Financiële Commissie zijn geen vacatures.

Jan Masselink werd op 11 november 2023 gekozen tot voorzitter van de Bondsraad.

IV.c. Herstructurering Nationale Competitie

De Nationale Competitie van de KNDB (hier verder afgekort tot NC) is de competitievorm waarin een groot gedeelte van de Nederlandse dammers hun sport in teamverband beoefenen. Het is de grootste en sterkste damcompetitie mondiaal. Het is een goedlopende en goedgeorganiseerde competitie waarvan de wedstrijdbepalingen helder in het Spel & WedstrijdReglement zijn vastgelegd. Kortom, de moeite waard om te behouden, te koesteren en zo mogelijk de deelname te vergroten. Maar daarover zijn zorgen. Het ledenaantal van de KNDB daalt en het aantal deelnemers aan de Nationale Competitie neemt af. In 2008 namen er meer dan 1300 leden deel aan de NC, in 2022-2024 is dat tot ca. 1000 gedaald. In de afgelopen jaren waren meerdere maatregelen nodig zoals 8-tallen in de 2^e klasse, en –als tijdelijke maatregel bedoeld- 8-tallen in 1^e klasse.

De vraag is nu of zulke noodmaatregelen voortdurend zullen nodig de komende jaren? Zijn incidentele maatregelen en “schaven” voldoende? Is de competitieopzet zoals we die kennen passend bij het huidige ledenaantal? Is de huidige opzet toekomstbestendig?

Om een antwoord te vinden op deze vragen heeft het KNDB bestuur een onderzoek ingesteld en aan de leden van de WedstrijdCommissie gevraagd om dat onderzoek uit te voeren.

De werkgroep heeft een aantal fasen doorlopen. Er zijn rekenmodellen opgesteld waarmee op basis van de leeftijdsopbouw van deelnemers aan de NC voorspellingen gedaan konden worden. Een belangrijke conclusie was dat bij ongewijzigd beleid de 2^e klasse van de NC al in 2024-2025 gaat ‘vastlopen’. (Namelijk dat het aantal deelnemende teams te klein is voor de wenselijk geachte regionale spreiding) Een ander conclusie was dat er ook in hogere klassen al problemen zichtbaar zijn zoals het niet volledig opkomen van teams, het –moeten- inzetten van te laag geclassificeerde spelers. Als laatste dat ook de ereklasse problemen kent zoals de dominantie van enkele zeer sterke verenigingen met een bijrol voor de overige teams.

De conclusie van de werkgroep was dat herstructurering van de NC noodzakelijk is.

Op 25 maart 2023 organiseerde het bestuur een themadag waarop het onderzoek en de daaruit voortkomende aanbevelingen werden besproken met Bondsraadsleden, vertegenwoordigers van de topspelers en vertegenwoordigers van de grotere verenigingen.

De uitkomsten van die discussiemiddag hebben geleid tot een voorstel inclusief tijdspad van de werkgroep aan het bestuur en vervolgens tot een voorstel aan de Bondsraad die op 27 mei 2023 met 5 stemmen vóór en 2 onthoudingen besloot ingaande 2024-2025 tot :

- Invoering van Playoffs in de Ereklasse waarbij de 4 hoogste vier teams na de competitie play-off spelen om het landskampioenschap.
- Meer flexibiliteit en regionaliteit in de 2e klasse teneinde de reisafstanden terug te brengen.
- Een groepsgrootte van 10 teams, die een halve competitie spelen.
- In alle klassen wordt met 8-tallen gespeeld behalve in de Ereklasse waarin met 10-tallen wordt gespeeld.

Verder kregen bestuur en Wedstrijdcommissie de opdracht om voor 2023-2024 een passend overgangsmodel uit te werken.

IV.d. Topsportstatuut, Reglement en Overeenkomst Atletenvertegenwoordiging

Om de samenwerking en interactie tussen de KNDB als organisatie en de topspelers beter vast te leggen werden er in 2023 3 samenhangende documenten opgesteld.

- Het Reglement Atletenvertegenwoordiging waarin de werkwijze en -processen van de Atletenvertegenwoordiging zijn uitgewerkt. Dit is een intern document van de AtletenVertegenwoordiging.
- Een [Overeenkomst met de Atletenvertegenwoordiging](#) waarin samenwerkingsafspraken en beschikbare faciliteiten en middelen zijn opgenomen. Deze overeenkomst werd op 18 april 2023 ondertekend waarbij bestuur werd vertegenwoordigd door de Technische Directeur.
- Het [Topsportstatuut KNDB](#). Het streven hierbij was te komen tot een heldere en eenduidige omschrijving van de verdeling van bevoegdheden ten aanzien van het topsportbeleid en een duidelijke omschrijving van de rechten en plichten van de KNDB en de topsporter. Dit Topsportstatuut werd op 27 mei 2023 door de Bondsraad vastgesteld.

Niet ongebruikelijk is dat pas ná het opstellen van dergelijke overeenkomsten de praktijksituaties beoordeeld en geïnterpreteerd kunnen worden. Over enkele praktische aangelegenheden ontstond tussen het bestuur en de Atletenvertegenwoordiging een geanimeerde discussie. Op 18 augustus ging het bestuur daarover met de Atletenvertegenwoordiging in overleg. Afsproken werd om het functioneren van de Atletenvertegenwoordiging na dit 1^e jaar te evalueren.

IV.e. Herziening Spel & Wedstrijd Reglement

Essentieel binnen de damsport zijn bindende afspraken over de spelregels en over de inrichting van diverse competities en toernooien. Binnen de KNDB zijn die regels vastgelegd in het SWR. De laatste wijziging dateert van september 2020.

Om meerdere redenen is opnieuw aanpassing nodig. In de 1^e plaats vereist de Herstructurering Nationale Competitie aanpassing van het huidige Spel & WedstrijdReglement.

Daarnaast zijn er discrepanties ontstaan tussen de KNDB- en de FMJD-reglementen. Er zijn nieuwe toernooien zoals het NK Benjamins en het NK Veteranen, de wedstrijdpraktijk is als altijd onderhevig aan veranderingen en altijd weer blijken verbeteringen in bepalingen mogelijk.

Dit heeft het KNDB-bestuur ertoe bewogen om in 2023 een werkgroep in het leven te roepen, bestaande uit de leden van de wedstrijdcommissie en de bestuursleden met de portefeuilles jeugd- en wedstrijd zaken. De werkgroep heeft begin 2024 haar 1^e rapportage en aanbevelingen uitgebracht.

IV.f. Ontwikkelingen in de relatie KNDB – Provinciale bonden

In 2023 kwam ook beweging in een dossier met een lange geschiedenis namelijk de relatie tussen de KNDB en de Provinciale Bonden.

Tot ca. het jaar 2000 was die relatie redelijk overzichtelijk. Het theoretische model was dat elke dammer lid was lid van een vereniging, elke vereniging lid van een provinciale bond en de provinciale bonden werden beschouwd als een “onderbond” van de KNDB.

In werkelijkheid was de situatie heel anders. De aanduiding ‘provinciale bonden’ is al onjuist want de provinciale bonden hadden een geografisch bereik dat door de KNDB c.q. de Bondsraad werd vastgesteld en in de praktijk niet automatisch samen viel met de provinciegrenzen. Een voorbeeld is de opdeling van Flevoland. Verder waren deze provinciale bonden geen onderbonden maar zelfstandige rechtspersonen, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, met eigen statuten, eigen historie, vaak een eigen Spel en Wedstrijdreglement.

Eind 2002, begin 2003 wijzigt de relatie KNDB - provinciale bonden ingrijpend. Passend bij de toenemende dynamiek van onze maatschappij werd op 9 november 2022 –in navolging van veel andere sportbonden- de Bondsraad ingevoerd. Een andere belangrijke wijziging was de vrije inschrijving in de landelijke competitie. Een enkele provinciale bond, Overijssel, lag lange tijd dwars -want daar werd al op zaterdag gedamd- maar moest zich er uiteindelijk bij neerleggen. Vanaf dat moment groeiden de KNDB en de provinciale bonden steeds verder uit elkaar. Want:

- Het competitiegebouw was doorgesneden.
In de jaren daarna raakten alle competities en toernooien los van elkaar.
- Provinciale bonden hebben geen enkele formele invloed meer hebben op KNDB beleid.
Aankankelijk kende de Bondsraad provinciaal aangewezen Bondsraadsleden, later kwamen daar vrij gekozen Bondsraadsleden bij en nog later worden alle Bondsraadleden vrij gekozen.
- Lastige vragen naar de mogelijkheid van gescheiden lidmaatschap en differentiatie in contributie kwamen steeds vaker op.
Waarom naar landelijk contributie afdragen als men uitsluitend provinciaal speelt en vice versa?

Vanaf 2000 staat de relatie tussen KNDB en Provinciale bonden eigenlijk permanent ter discussie. In de jaren daarna verdwijnt het klassieke begrip “Provinciale Bonden” gaandeweg volledig uit de statuten en Reglementen. Een Provinciale Bond wordt voortaan gezien als een autonoom opererend regionaal samenwerkingsverband.

- Met een zelfstandige juridische status, een eigen cultuur en vaak rijke historie
- Met eigen contributie en eigen financiële huishouding,
- met zelfbeslissingsrecht over eigen voortbestaan of het samengaan met andere bonden.

Maar al was deze ontwikkeling volkomen logisch, tegelijkertijd voelt dit ook onbevredigend.

Want ledenbehoud vindt plaats binnen de verenigingen en vindt regionaal plaats.

Ledengroei door middel van Schooldammen en Jeugddammen vereist lokaal en regionaal kader.

De KNDB kan onmogelijk plannen tot ledengroei realiseren zonder lokaal en regionaal enthousiasme.

De opvatting van het KNDB vanaf 2020 is dat de regionale samenwerking tussen dammers en damverenigingen waardevol is en iets dat gekoesterd moet worden. Daarom is in het Huishoudelijk Reglement juni 2022 nadrukkelijk de bepaling opgenomen dat de KNDB er naar streeft om met “Regionale Samenwerkingsverbanden” samenwerkingsafspraken te maken.

Als één van de uitingen van deze visie is het Voorzittersoverleg weer in ‘ere’ hersteld.

In 2023 komt steeds sterker de vraag op of het huidige model nog wel levensvatbaar is. Want:

- De algehele ledendaling in de damsport treft vanzelfsprekend ook de provincies.
- Het afnemen van het aantal verenigingen vergroot de onderlinge afstanden zodat het organiseren van clubcompetities lastiger wordt.
- Afnemend kader –door de ledendaling en misschien versterkt door Corona- heeft er toe geleid dat in meerdere provinciale besturen moeilijk in te vullen vacatures bestaan.

Deze problemen raken niet alle provinciale bonden in dezelfde mate. Verder zijn er ook qua geschiedenis, qua cultuur, qua aantal leden en qua activiteiten onderling grote verschillen. Dat maakt een uniforme herziening van de relatie KNDB- Provinciale Bonden bijzonder lastig. Zonder een gedeeld ervaren gemeenschappelijk probleem kan er ook moeilijk één oplossing zijn. Voor de KNDB is die regionale samenwerking van groot belang. Maar de KNDB kan alleen iets in de relatie wijzigen indien de Provinciale Bonden dat zélf willen want het blijven uiteindelijk autonoom opererende samenwerkingsverbanden.

Dat is het dilemma dat al vanaf 2000 speelt.

In het voorjaar 2023 vraagt het bestuur van de Provinciale Overijsselse DamBond het KNDB bestuur om hulp. Men ervaart ernstige problemen met de bestuurlijke continuïteit, met name bij de “essentiële” bestuursfuncties voorzitter, secretaris en penningmeester.

Dat is verontrustend want qua ledenaantal is Overijssel één van de grootste provinciale bonden en qua aantal verenigingen staat Overijssel na Gelderland op de 2e plaats.

De PODB vraagt aan de KNDB om de mogelijkheid van “opgaan” in de KNDB verder onderzoeken.

Het resultaat van dat onderzoek door het KNDB bestuur is een toekomtschets waarin de PODB niet langer bestaat als zelfstandige rechtspersoon, ‘opgaat’ in de KNDB, waarbij regionale uitvoeringstaken als de organisatie van competities en toernooien, ledenwerving en PR worden opgedragen aan een regiocommissie met een ruim mandaat.

Om ervaring op te doen met dit model besluiten de KNDB en de PODB op 30 juni 2023 tot een bestuurlijke samenwerking d.m.v. een tijdelijke Bestuursovereenkomst waarin het bestuur van de Provinciale Overijsselse DamBond voor de duur van één jaar haar bestuurlijke verantwoordelijkheid volledig overdraagt aan het bestuur van de KNDB. Voor alle in Overijssel lopende activiteiten wordt een regiocoördinator benoemd, op voordracht van het voorzittersoverleg van de verenigingen van de PODB. Die coördinator krijgt een ruim omschreven mandaat dat vwb het financiële gedeelte op historische ervaring is gebaseerd.

Besluitenlijst van de Bondsraad in 2023

27 mei 2023:

1. De Bondsraad stelt de notulen van de Bondsraadvergadering van 5 november 2022 vast.
2. De Bondsraad stemt in met het voorstel om per 01-01-2024 te vertrekken uit "Veenendaal".
3. De Bondsraad stelt het algemene jaarverslag 2022 en het Financieel jaar verslag 2022 vast.
4. De Bondsraad benoemt Jan van Dijk, Eduard Autar en Guido van den Berg tot bestuurslid.
5. De Bondsraad stemt in met het bestuursvoorstel om het Topsportstatuut aan te nemen
6. Het amendement van Jozef Linssen mbt het bestuursvoorstel voor een "Vooruitspeelregeling" wordt met 1 stem voor, 5 tegen en 1 onthouding afgewezen. Het bestuursvoorstel voor een "Vooruitspeelregeling" wordt met 6 voor en 1 tegen aangenomen.
7. Het bestuursvoorstel om de Nationale Competitie te herstructureren wordt met 5 stemmen vóór en 2 onthoudingen aangenomen.
8. Het bestuursvoorstel voor flexibele aanvangstijden in de Nationale Competitie wordt met 3 stemmen voorstanders en 4 tegenstanders waarmee het voorstel verworpen is.
9. Het bestuursvoorstel om bestuur en de Wedstrijdcommissie opdracht te geven in overleg met de Reglementscommissie wijzigingen in het SWR voor te bereiden wordt aangenomen.

11 november 2023

1. De Bondsraad stelt de notulen van de Bondsraadvergadering van 27 mei 2023 vast.
2. De Bondsraad stemt unaniem in met het Jaarplan 2024 en de begroting 2024.
3. De Bondsraad stemt unaniem in met het verhogen van de contributie voor Persoonlijke Leden naar € 30
4. De Bondsraad herbenoemt Jan van Dijk, Eduard Autar tot bestuurslid.
5. De Bondsraad besluit om aan Fred Ivens en Jan Kok het Lidmaatschap van Verdienste toe te kennen.
6. De Bondsraad verkiest Jan Masselink tot Bondsraadvoorzitter.
7. De Bondsraad stemt in met het bestuursvoorstel tot aanpassing van het SWR mbt het nieuwe speeltempo vanaf 2024 in de NK-cyclus.

Samenvatting van het Voorzittersoverleg

Voorafgaand aan de Bondsraad wordt tweemaal per jaar het Voorzittersoverleg tussen het KNDB bestuur en de voorzitters van de Provinciale Bonden gehouden.

Hoewel de provinciale bonden geen formele plaats innemen in de KNDB organisatie hecht het bestuur aan een goede relatie met de provinciale bonden. Dit informele overleg is een goede manier voor het bestuur om 'feeling' te houden met het provinciale damleven.

Verder is het een goed moment om voorstellen voor de Bondsraad te toetsen bij de provinciale voorzitters.

Het voorzittersoverleg vond in 2023 plaats op 13 mei en 29 oktober.

De volgende onderwerpen kwamen aan de orde:

- I. Organisatorische ontwikkelingen:
  - De invoering van de Online LedenAdministratie
  - Diverse ontwikkelingen m.b.t. het Bonds bureau
  - De ontvlechting en verhuizing naar Den Hommel
  - De relatie tussen de Provinciale bonden en de KNDB
  - De ledenontwikkeling in 2023
  - Ledenwerving via jeugddammen en cursusaanbod van de Online damacademie
- II. De herstructurering van de Nationale Competitie
- III. Het Jaarplan 2024

Jaarverslag Internationaal

In 2023 heeft de FMJD haar statuten geactualiseerd en heeft haar huidige vestigingsplaats van Amsterdam ingeruild voor die in Lausanne. De FMJD is nu met de wereld schaakbond (FIDE) en wereld bridgebond (WBF?) gehuisvest in Lausanne. Dit moet ook leiden tot synergie vanuit de denksporten gemeenschappelijk.

Het jaar 2023 wordt gekenmerkt door een chaotisch bestuur vanuit de FMJD. Het gehouden wereldkampioenschap 2023 op Curaçao is organisatorisch en qua PR rampzalig verlopen. De aansturing vanuit de FMJD ontbrak grotendeels en de Toernooirecteur kon de optredende problematiek niet meer oplossen. Het bestuur van de FMJD bestond grotendeels uit Pools sprekende bestuurders. De toernooirecteur schitterde bij de bestuursbijeenkomsten door afwezigheid. Er was daardoor ook geen stabiele FMJD-damkalender meer en dit leidde tot een aanvaring met de Atletenvertegenwoordiging door een totaal onverwachte aanpassing van de FMJD-damkalender met een extra superworldcup (9-sterren) in Lishui (China). Ook de organisatie van het WK voor de jeugd vanuit Polen naar Duitsland naar wederom Polen verliep allerm minst vlekkeloos.

Ondertussen hebben we als KNDB meer capaciteit beschikbaar gevonden om de FMJD in het uitvoerende werk te faciliteren. Dit betreft de inzet van Casper van der Tak, wonend in Italië op acceptatie van damfederaties bij de Wereldkampioenschappen denksport voor studenten en Siep Buurke voor toernooimanagement. De resultaten zullen pas in 2024 zichtbaar worden.

Tijdens het WK op Curaçao, heeft Eduard Autar als bestuurder internationaal met de president FMJD, Jacek Pawlicki, en directeur internationale betrekkingen, Richard Prewozniak, intensieve gesprekken gevoerd over verbetering van het functioneren van de FMJD. Dit betrof onder meer:

- Transparant proces van toewijzing van topevenementen als WK's aan geëquipeerde organisatoren;
- Nieuwe opzet van de WK-cyclus ook in het kader van globalisering van het internationale spel;
- De president Jacek Pawlicki wil zich herkiesbaar stellen als president met de nodige steun van de KNDB;
- Deelname van damfederaties aan Wereldkampioenschap denksporten voor studenten;
- Een verbetering van de opzet van de FMJD-damkalender (meerjarig en grotere betrokkenheid van de confederaties);
- Toewijzing van Worldcups voor 5 achtereenvolgende jaren aan de KNDB;
- Agenderen van een nieuw logo FMJD op de GA 2025;
- Synchronisatie SWR FMJD en KNDB;
- Versterking van de relatie FMJD met IMSA (internationale denksporten associatie), heeft een toegezegde sponsoring van € 80.000 over 4 jaar opgeleverd;
- Inventarisatie door FMJD over WK in Saoedi Arabië (voorzitter IMSA komt uit Saoedi Arabië, zie ook <https://imsa.sport/2023/12/27/imsa-president-send-congratulations-to-crown-prince-of-kingdom-of-saudi-arabia/>);
- Periodiek onderling overleg (maandelijks online mogelijk).

Jaarverslag TEAMNL Dammen 2023

“De beste sporters en de beste coaches en het beste programma met als doel: Nederland damland nummer 1.”

Start van een nieuw jaar gaat met **startgesprekken 2023** met topsporters en toptalenten. Startgesprekken met de meisjes talenten (MT) werden gecombineerd met het NK in Wageningen op 4 januari. MT 2023 werden Luise Gabbert, Fleur Kruysmulder, Lisa Scholtens en Yulia Bintsarovska. Het programma voor de MT werd financieel weer ondersteund door sponsor **Marinus Willemsen van Basalt Bouwadvies BV** en het programma lijkt meer en meer op het programma voor de jongens talenten. De meisjes deden natuurlijk ook wat terug in de vorm van een clinic op 1 september in Lunteren.

Op 19 januari waren op Papendal de **startgesprekken jongens talenten 2023 en met A-sporter Wouter Sipma en het eindgesprek met Machiel Weistra**. De technische staf was compleet. **Simon Harmsma** heeft de selectiestatus gekregen bij NOC*NSF en hij heeft de topsportovereenkomst getekend. **Emre Hageman en Matheo Boxum** hebben een IT-status 2023 gekregen. Emre en Matheo hebben het IT 2023 document getekend (ook terug te vinden op de website van de KNDB). Op 6 februari hebben A-sporters **Jan Groenendijk, Jitse Slump en Martijn van IJzendoorn** hun startgesprek gehad op Papendal en de topsportovereenkomst werd getekend en ook door de vertegenwoordiger van de atletenvertegenwoordiging.

Het kampioenschap van Nederland algemeen 2022 in Wageningen werd begin 2023 gehouden en het werd weer een tweestrijd tussen titelverdediger Groenendijk en Baliakin. **Groenendijk werd weer kampioen van Nederland!** Er was behalve regionale publiciteit ook nationale publiciteit met Editie NL op TV, een artikel in het dagblad Trouw en een erg mooie reportage bij De Nieuws BV met Patrick Lodiers, Jan Groenendijk en Rik Keurentjes. Zoals altijd is een toernooi een goede gelegenheid om veel aan te koppelen, zoals ik zelf heb proberen te doen met startgesprekken MT 2023, evaluatie WjK 2022 en een intervisie met technisch directeurs.

Op 4 januari was de **WjK 2022 evaluatie** in Wageningen. Afsproken is bijvoorbeeld dat spelers na het jeugd NK direct moeten gaan beslissen of ze meedoen met EjK en of het WjK en dat ook de data voor de teambijeenkomsten snel bekend zijn.

Selectiedag en Open Talentdag waren samen op 21 januari in Huissen. De selectiedag bestaat al heel lang en is de toegang tot de centrale trainingen van de KNDB. Ook wordt de selectiedag als testdag gebruikt. De nieuwe activiteit op 21 januari was een Open Talentdag voor kinderen die nog maar net dammen en games en spelletjes leuk vinden. Er waren zo'n 30 jongens en meisjes actief die dag en de bijzondere gast was Jan Groenendijk.

De **atletenvertegenwoordiging (AV)** is goed bezet met Wouter Sipma, Machiel Weistra, Luise Gabbert en Luuk Terweijden. Zo zijn de topsporters, jongens talenten en meisjes talenten goed vertegenwoordigd. De AV heeft het **“Reglement Atletenvertegenwoordiging”** afgerond en de **“Samenwerkingsovereenkomst Atletenvertegenwoordiging en KNDB”** is getekend op 20 april op Papendal. Alles met als doel ons topsportprogramma weer beter te maken, met een nog weer betere en duidelijker inbreng van topsporters en toptalenten.

Papendal is belangrijk voor ons topsportprogramma. Papendal heeft een budget voor ons programma. Veel verschillende trainingen en trainingskampen houden we op Papendal. We willen graag wat terug doen en we willen graag actief zijn binnen TeamNL. Daarom was er op dinsdagavond 7 februari een **damclinic** door onze topsporters in het topsportrestaurant op

Papendal aan de andere topsporters en de andere trainers en de coaches aldaar. Ook dit is een manier van onze topsporters om het dammen te presenteren.

Leo van der Kar stage met Emre Hageman, Simon Harmsma, Matheo Boxum was van 9 juni tot en met 14 juni in Letland, met als trainer Guntis Valneris. Doel was natuurlijk de training van de talenten, maar doel was ook dat Ester van Muijen er veel van zou leren en dat is gelukt. Ester krijgt trouwens veel steun voor haar ontwikkeling en haar activiteiten van NOC*NSF.

Door de steun van NOC*NSF voor Van Muijen is de **CST** erbij gekomen. Deze trainingsgroep voor Roland Kreeft, Sytse Spijker, Alexeï Ovsyanko, Alex Poliakov, Matheo Boxum en de MT is een mooie aanvulling binnen het trainingsgebouw van de KNDB. Deze samenstelling stimuleert ook de samenwerking tussen de meisjes en de jongens en het stimuleert ook weer het teamgevoel.

De denksporten dammen, schaken en bridge werken binnen topsport al lang samen. Eén van de dingen die we samendoen binnen de DIA (Denksport Innovatie Agenda) is de **masterclass**. Er is wéér een masterclass geweest op Papendal op 13 april voor de belangrijkste trainers en coaches in deze denksporten. Het hoofdonderwerp was **pieken**. Van Muijen heeft een presentatie gegeven en ikzelf heb samen met de deelnemers in de zaal onze prestatie manager Wessels geïnterviewd over dit onderwerp. Keurentjes heeft een update gegeven over ontwikkelingen wat betreft innovaties. Waar mogelijk werken dammen, schaken en bridge dus samen binnen topsport. De zogenaamde **superreview** met NOC*NSF wordt daarom ook al verschillende jaren samen gedaan en was dit jaar op 12 december op Papendal.

We zoeken voortdurend naar **innovaties** in onze trainingen op het gebied van bijvoorbeeld voeding, kracht, conditie, pieken, jetlag en slaap. Samen met bijvoorbeeld Papendal hebben we daar stappen voorwaarts in kunnen zetten, bijvoorbeeld met sessies van Hidde Weersma en workshops van Papendal.

Bij het **EjK** waren Van Muijen en Mathijssen de teamchefs en Keurentjes en Verheul de coaches. Bij het **WjK** was Verheul voor het eerst teamchef. Keurentjes en Van Muijen waren toen de ervaren coaches en opvallend voor de doorstroming: **Wouter Morssink en Machiel Weistra** waren erbij als coaches die stage liepen. Verheugend was dat **Hans de Knikker** de persman was bij beide toernooien. Vaak halen jeugdspelers in hun eigen omgeving publiciteit en dat willen we graag zo houden en liever nog meer: dat is goed voor de speler/speelster en dat is goed voor de damclub. Zo kan de speler/speelster ook een rolmodel worden. Bij het EjK is een oude wens van mij in vervulling gegaan. Al heel lang vind ik dat zowel FMJD, alsook EDC, alsook onze eigen KNDB **toernooien beter moet benutten** voor bijvoorbeeld arbiters, jeugdleiders en jeugdtrainers. Iedereen is er toch al en ik zou die kans pakken en desnoods een partij minder spelen. Bij het EjK waren er presentaties van Demasure, Reszka en van Van Muijen. Zij liet zien hoe ons team functioneert voor, tijdens en na een EjK. Wij staan er open voor om onze kennis te delen met andere landen. Dit is ook één van de belangrijkste pijlers van ons NOC*NSF.

Onze topsporters en toptalenten (jongens en meisjes) zijn in de eerste plaats bezig met topsport, máár natuurlijk willen zij zich ook inzetten voor onze **breedtesport**. Groenendijk was de speciale gast op de zeer succesvol verlopen **Open Talentdag** van de KNDB op 21 januari en op 11 maart speelde **Matheo Boxum** op Lidraughts een simultaan tegen jeugdspelers en beginnende dammers. Topsporter Sipma en toptalent Harmsma gaven commentaar. Op 17 april was op LiDraughts de TeamNL Online Cup, waarbij je het kon opnemen tegen onze topspelers. **Sipma** heeft op 13 mei op Lidraughts een simultaan gegeven en Groenendijk en Slump gaven commentaar. **Van IJzendoorn** heeft op 16 september het wereldrecord kloksimultaan met succes aangevallen. Het stond op naam van Alexander Georgiev.

Verheugend was de **World Cup in Parijs**: eindelijk weer een groot toernooi in het ooit zo belangrijke damland Frankrijk. Opvallend was ook het amateurkampioenschap, waardoor er bij elkaar zo'n 150 deelnemers waren en dat is veel. Ook viel de deelname van een paar landen op zoals Marokko en Gabon. **Groenendijk** won het toernooi, hij won ook de World Cup in Letland. hij werd ook kampioen van Europa blitz en rapid, echter: het lukte niet om wereldkampioen te worden bij het WK 2023 op Curacao.

Nieuw was dat een **KNDB Talent Team** mee heeft gedaan met de KNDB-beker op 17 juni. Een mooi nieuw initiatief. Natuurlijk is het niet de bedoeling om clubs dwars te zitten. Natuurlijk is het de bedoeling om talenten te laten spelen in dat KNDB Talent Team, waarvan de clubs toch niet meedoen. Een mooie verrijking voor de KNDB-beker en natuurlijk ook voor de talenten. Het is ook goed voor het groepsgevoel. Smaakt dit naar meer?

Het volgende was ook tamelijk nieuw: hoofdcoach Keurentjes en trainer/coach Baliakin zijn eind augustus/begin september met de topspelers op **trainingskamp gegaan in Italië**. In alle topsporten zijn er trainingskampen in het buitenland, maar bij ons niet. Natuurlijk is hiervoor gekozen vanwege het WK 2023 op Curaçao.

Matheo Boxum is bij het **WJK 2023 in Polen wereldkampioen aspiranten** geworden in het klassieke toernooi en ook in het rapid en in het blitz. Bijzonder zoveel titels. **Luise Gabbert** werd wereldkampioene rapid bij de meisjes junioren en **Lisa Scholtens** werd wereldkampioene blitz bij de meisjes junioren.

Martijn van IJzendoorn werd winnaar van het **World Cup toernooi met veel sterren in China**. Martijn bleef Wouter Sipma één punt voor.

Het **kampioenschap van Nederland 2023** algemeen werd gehouden in het **Friese Drachten** in december. Het NK 2023 werd trouwens wéér vergroot met de topspelers Slump en Sipma. Een sterk NK algemeen is interessant voor organisatoren en is ook interessant voor de sponsors van TeamNL zoals NLO en Odido. Voor TeamNL Dammen is bijzonder dat **André Cats**, technisch directeur NOC*NSF, op 16 december naar Drachten is gekomen. Groenendijk won trouwens.

Tim Boersma was onze succesvolle persman bij bijvoorbeeld de WK match Groenendijk-Boomstra en verheugend is dat hij weer actief is geworden voor ons bij het WK 2023 en ook bij het NK 2023 in Drachten. Tim boekte bijvoorbeeld succes met het bezoek van Studio Sport op Papendal op 22 augustus.

Johan Krajenbrink

Jaarverslag Wedstrijdzaken 2023

Alle KNDB-toernooien zijn in 2023 gespeeld zoals aangekondigd in het jaarplan. Het jaar begon met het NK algemeen 2022, waarmee de laatste onregelmatigheid van de Corona periode was weggewerkt. Het resultaat van dit toernooi is reeds vermeld in het jaarverslag over 2022.

Nederlandse kampioenschappen

Het Nederlands kampioenschap algemeen 2023 werd voor de eerste keer gehouden in het Van der Valk hotel Drachten. De succesvolle samenwerking met de Dambond Fries Spel zorgde voor een grote verscheidenheid aan nevenactiviteiten. Net als vorig jaar wist Jan Groenendijk in een barrage zijn directe concurrent Alexander Baliakin te verslaan en zo zijn Nederlandse titel voor de tweede keer te prolongeren. Jitse Slump won de barrage om het brons van Martijn van IJzendoorn.

Het Nederlands kampioenschap vrouwen werd een prooi voor Darya Tkachenko. Deze uit Oekraïne afkomstige wereldtopper woont vanwege de oorlog aldaar al enige tijd in ons land en komt sinds dit jaar ook internationaal voor Nederland uit. Lisa Scholtens legde beslag op de tweede plaats en Vitalia Doumesh werd derde. De B-groep werd gewonnen door Daniëlla de Vos.

Het Nederlands kampioenschap veteranen werd, na jarenlang te zijn gehuisvest in Wageningen, voor het eerst georganiseerd door Stichting THO en gehouden in Voorburg. Met maar liefst 99 deelnemers was dit toernooi een groot succes. In de 50+ categorie won Roep Bhawanibhiek, Daaf Kasse won naast 60+ ook het algemeen klassement, Arie de Bruin was de sterkste bij de 70+ spelers en het 80+ klassement werd een prooi voor gastspeler Raphaël Zdoroviak. Het aanhoudende succes van dit toernooi heeft het bestuur ertoe bewogen om aan dit open toernooi voortaan de status van officieel Nederlands kampioenschap toe te kennen.

NK algemeen: <https://toernooibase.kndb.nl/opvraag/standenke.php?taal=&Id=46073&jr=24>

NK vrouwen: <https://toernooibase.kndb.nl/opvraag/standenke.php?taal=&Id=45940&jr=24>

NK veteranen: <https://toernooibase.kndb.nl/opvraag/standenke.php?taal=&Id=45268&jr=23>

Nationale competitie

Van Stigt Thans prolongeerde haar nationale titel in de ereklasse. In de hoofdklassen werden DIOS Achterhoek en Dammers Uit Oost kampioen. De kampioenschappen in de eerste klassen waren een prooi voor Oerterp – Drachten, Haarlemse damclub en ADG. In de tweede klassen grepen SSS Kampen, DIOS Achterhoek 3, De Hofstad Dammers en DC PAR de titels.

De bondsraad heeft een voorstel voor enkele wijzigingen in de nationale competitie aangenomen. Het aantal teams per groep gaat terug naar 10 en de hoofdklasse gaat naar achttallen. Het seizoen 2023/2024 zal in het teken staan van de overgang naar deze nieuwe indeling.

Nationale competitie 2022/2023:

<https://toernooibase.kndb.nl/opvraag/standenke.php?taal=&Id=44945&jr=23>

KNDB beker

Het toernooi om de KNDB beker werd gezien de weinige ruimte op de damkalender weer gehouden op één dag en wel in Apeldoorn. Hijken DTC was duidelijk de sterkste. Opvallend was de mooie zesde plaats voor het KNDB Talent team, dat als gastteam het deelnemersveld compleet mocht maken

KNDB beker: <https://toernooibase.kndb.nl/opvraag/standenke.php?taal=&Id=46104&jr=23>

NK sneldammen

Het NK sneldammen vond dit jaar plaats in het mooie Hoornaar. Gerlof Kolk leverde een knappe prestatie door zijn titel te prolongeren, voor Wouter Sipma en Rik Hakvoort. De B-groep werd gewonnen door Max Doornbosch en de C-groep was een prooi voor Gerrit Roeterdink. Bij de vrouwen werd Marijke Koers-van Genderen kampioen door in de barrage Munkhtuya Nasanbayar te verslaan. Olga Kamycheleva legde beslag op de derde plaats.

NK sneldammen: <https://toernooibase.kndb.nl/opvraag/standenke.php?taal=&Id=46085&jr=23>

Jaarverslag jeugd 2023

Het jeugddammen is na een langdurige periode van stagnatie uit het dal geklommen. Vooral in de jongste leeftijdsgroepen is een aanzienlijke stijging te zien van het aantal spelers. Bij de welpen vonden maar liefst 34 talenten de gang naar het NK dammen! Een jaar ervoor was dit aantal nog 10. Ook in de andere categorieën lijkt het langzaam weer de goede kant op te gaan maar hoe dit zich zal ontwikkelen is natuurlijk nog even afwachten.

Om het jeugddammen nog verder te stimuleren is er een stimuleringsfonds in het leven geroepen. Inmiddels vijf verenigingen/regio's hebben hiervan al gebruikgemaakt en zij zullen daar hopelijk de komende periode de vruchten van gaan plukken.

Met 66 welpenteams en 64 pupillenteams in de halve finale en een veelvoud daarvan aan deelnemende scholen in de regionale voorronden heeft ook het schooldammen weer een nieuw leven gekregen!

Schooldammen

Het schooldamseizoen kende in dit jaar eindelijk weer een traditioneel format. Honderden teams van honderden scholen streden tussen september en april in de regionale voorronden om een plek in de halve finale van Nederland en vervolgens finale van Nederland. Zaterdag 13 mei beleefde het schooldammen zijn apotheose door twee prachtige finales van resp. 26 en 24 deelnemende viertallen in Hoornaar (pupillen) en Reeuwijk (welpen). Vooral de scholen uit de Alblasserwaard presteerden voortreffelijk, een direct gevolg van het keiharde werken van de vele vrijwilligers uit de regio. De Bron uit Molenaarsgraaf bleek in beide categorieën veruit het sterkst met een totale score van 100%.

De eindstanden van beide finales zijn te vinden via de volgende links:

[Pupillen](#)

[Welpen](#)

Persoonlijke kampioenschappen

In 2023 kenden de persoonlijke kampioenschappen net als de schooldamtoernooien een opleving. Vooral bij de welpen was een aanzienlijke stijging waarneembaar: van 10 deelnemers in 2022 is men naar 34 gegaan in een jaar tijd: het resultaat van de vele handjes rond het schooldammen.

Door te klikken op de categorie kom je terecht bij de eindstand van de finale.

[Benjamins](#)

Twintig piepjonge benjamins gingen in een splinternieuw toernooi de strijd aan met elkaar in Hogeveen. Daniel van Vugt -niet geheel toevallig lid van de uiterst succesvolle jeugdafdeling De Waarddammers- legde hierin beslag op het goud door al zijn partijen te winnen!

[Welpen](#)

Zoals gezegd streden 34 kinderen om de titel Kampioen van Nederland bij de welpen. Strijdtoneel van dit damfeest was Nieuwerbrug aan den Rijn. Ook in dit toernooien gingen de hoofdprijzen weer naar de damclubs uit de Alblasserwaard: de plekken 1, 2 en 4 gingen naar kinderen van De Waarddammers. Kampioen Sven Schakel stond slechts één punt af en werd daarmee de terechte kampioen.

[Pupillen algemeen](#)

Maar liefst 18 pupillen hebben in Huissen een hele week lang gedamd tegen de allerbesten van Nederland van deze leeftijdsgroep. Siebe Kortleven van damclubs Dedemsvaart Hogeveen bleef op weerstandspunten nipt Alex Poliakov voor en mocht zich daarmee bekronen tot kampioen van Nederland.

[Pupillen meisjes](#)

Negen pupillenmeisjes kruisten de degens met elkaar in een erg spannende finale in Nieuwerbrug aan den Rijn. Een barrage moest uitwijzen wie kampioen werd. Indy Schouten (lid van DEZ Reeuwijk) was hierin te sterk voor Jasmina Benhari.

[Aspiranten algemeen](#)

Met maar liefst vier deelnemers die deel uitmaken van het KNDB-opleidingsprogramma was de finale in Groningen erg sterk bezet. Pupil Alexei Ovsyanko (Brainsport Eindhoven en WSDV Wageningen) eindigde uiteindelijk met een straatlengte voorsprong op de eerste plek.

[Aspiranten meisjes](#)

Helaas slechts vijf meiden aan de start van het NK aspiranten meisjes in Huissen. Thuisfavoriete Fleur Kruysmulder wist al haar partijen te winnen en werd hiermee de terechte kampioen.

[Junioren algemeen](#)

Het mag geen verrassing heten dat damclub Witte van Moort opnieuw het prestigieuze NK Junioren organiseerde in Westerhaar: het totaal van vijftig georganiseerde NK's komt in rap tempo dichterbij. Het toernooi in 2023 bleek een prooi voor WSDV-speler Simon Harmsma. Hij bleef Roland Kreeft net een puntje voor.

[Junioren meisjes](#)

De finale van de junioren meisjes werd georganiseerd door WSDV in Wageningen. Net als bij de aspiranten meisjes was het ook dit keer Fleur Kruysmulder die beslag wist te leggen op het goud. Ditmaal had ze er wel een barrage voor nodig: hierin kwam Luise Gabbert net iets te kort.

Stimuleringsfonds

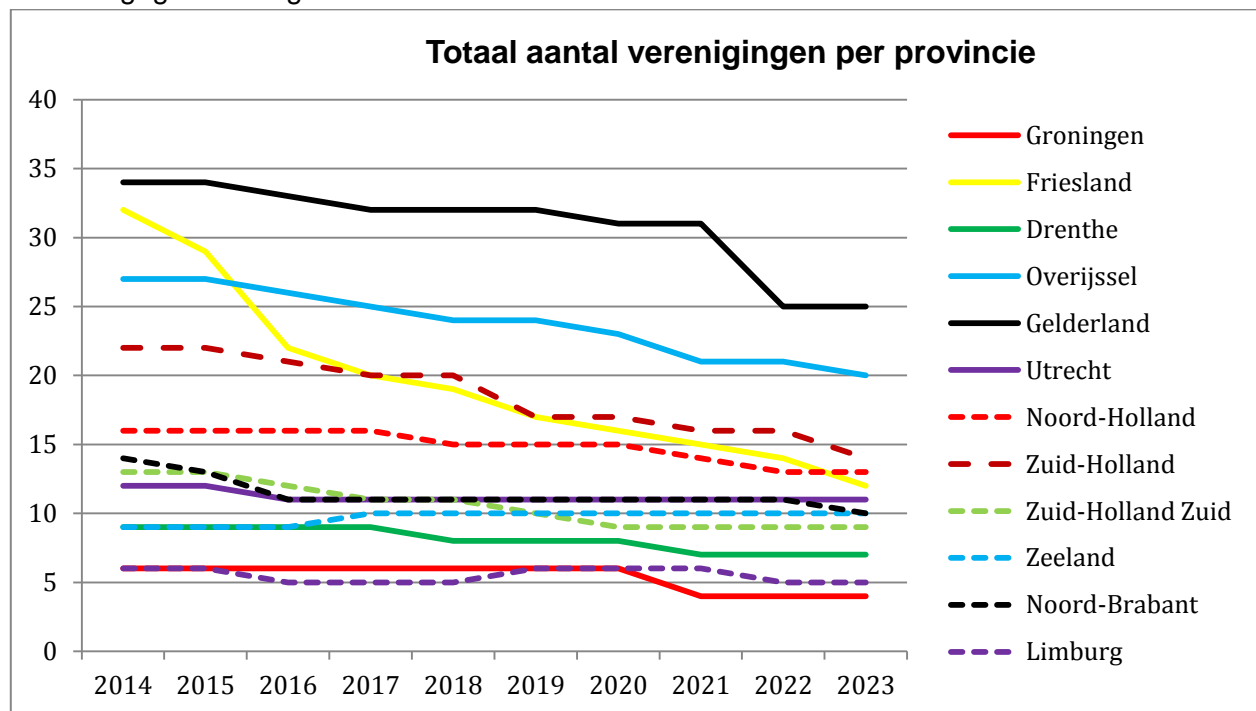
In 2023 is de KNDB gestart met een stimuleringsfonds. Clubs die hiervoor in aanmerking komen krijgen eenmalig een bedrag van 500 of 1000 euro (afhankelijk van het aantal te verwachten nieuwe jeugdleden) om daarmee de activiteiten rond de jeugdafdeling een boost te geven. Er is aan vijf verenigingen een subsidie verleend en het volgende jaar zal duidelijk worden of deze inspanningen van de vele vrijwilligers leidt tot het beoogde resultaat.

Ledenontwikkeling in 2023

De volgende tabel geeft het aantal verenigingen weer in totaal en per provincie.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Afname in %
Groningen	6	6	6	6	6	6	6	4	4	4	0,0%
Friesland	32	29	22	20	19	17	16	15	14	12	16,7%
Drenthe	9	9	9	9	8	8	8	7	7	7	0,0%
Overijssel	27	27	26	25	24	24	23	21	21	20	5,0%
Gelderland	34	34	33	32	32	32	31	31	25	25	0,0%
Utrecht	12	12	11	11	11	11	11	11	11	11	0,0%
Noord-Holland	16	16	16	16	15	15	15	14	13	13	0,0%
Zuid-Holland	22	22	21	20	20	17	17	16	16	14	14,3%
Zuid-Holland Zuid	13	13	12	11	11	10	9	9	9	9	0,0%
Zeeland	9	9	9	10	10	10	10	10	10	10	0,0%
Noord-Brabant	14	13	11	11	11	11	11	11	11	10	10,0%
Limburg	6	6	5	5	5	6	6	6	5	5	0,0%
Totaal	200	196	181	176	172	167	163	155	146	140	4,3%

Dezelfde gegevens in grafiekvorm:

Samenvattend:

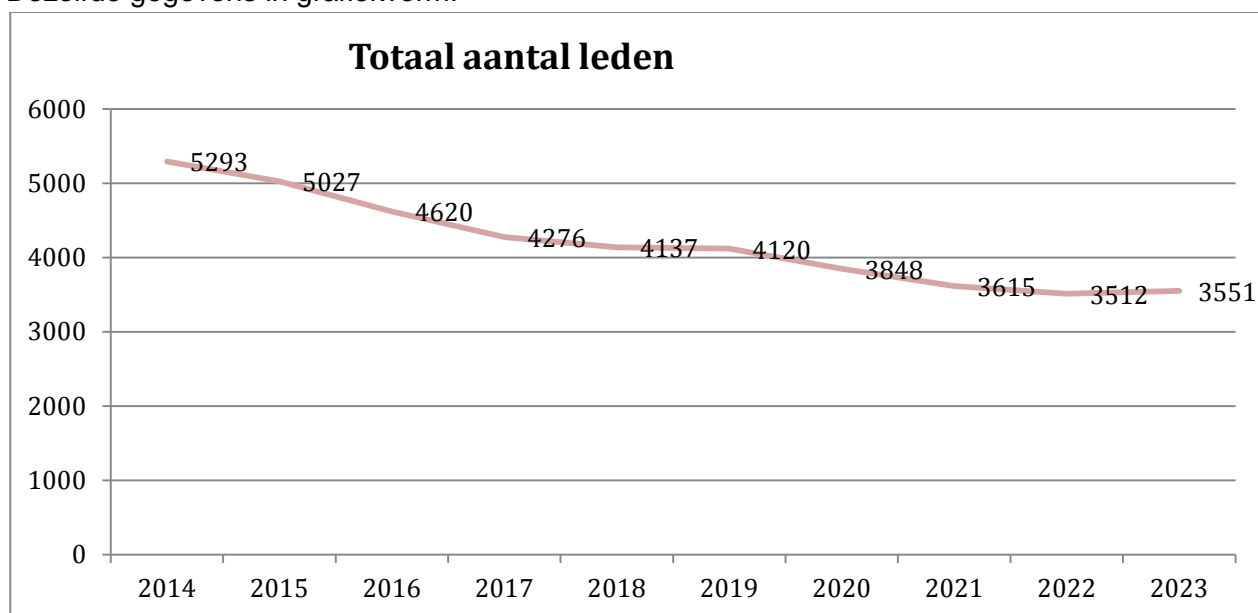
Het aantal verenigingen nam met ca. 4% af tot 146.

Vergeleken met 2022 is de afname van het aantal verenigingen verminderd.

De volgende tabel geeft het aantal leden in totaal en per provincie:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Tov 2022
Groningen	130	118	118	109	137	139	127	110	104	113	9%
Friesland	566	506	359	332	298	283	248	242	232	212	-9%
Drenthe	229	236	233	242	208	196	190	164	166	181	9%
Overijssel	565	541	512	483	472	463	433	400	387	367	-5%
Gelderland	945	937	872	788	756	739	720	678	586	615	5%
Utrecht	282	278	251	235	235	239	238	220	213	213	0%
Noord-Holland	421	421	397	324	304	309	291	268	228	261	14%
Zuid-Holland	561	540	530	483	480	482	477	438	409	412	1%
Zuid-Holland Zuid	297	296	274	213	209	210	198	189	205	204	0%
Zeeland	128	125	127	129	118	113	105	97	93	88	-5%
Noord-Brabant	314	287	259	247	257	271	251	239	206	199	-3%
Limburg	140	135	116	103	107	116	112	102	97	102	5%
Bijzondere bonden*	561	473	446	446	442	442	349	375	484	483	0%
pers./recr. leden	154	134	126	124	114	118	109	103	102	101	-1%
Totaal	5293	5027	4620	4276	4137	4120	3848	3615	3512	3551	1%

Dezelfde gegevens in grafiekvorm:

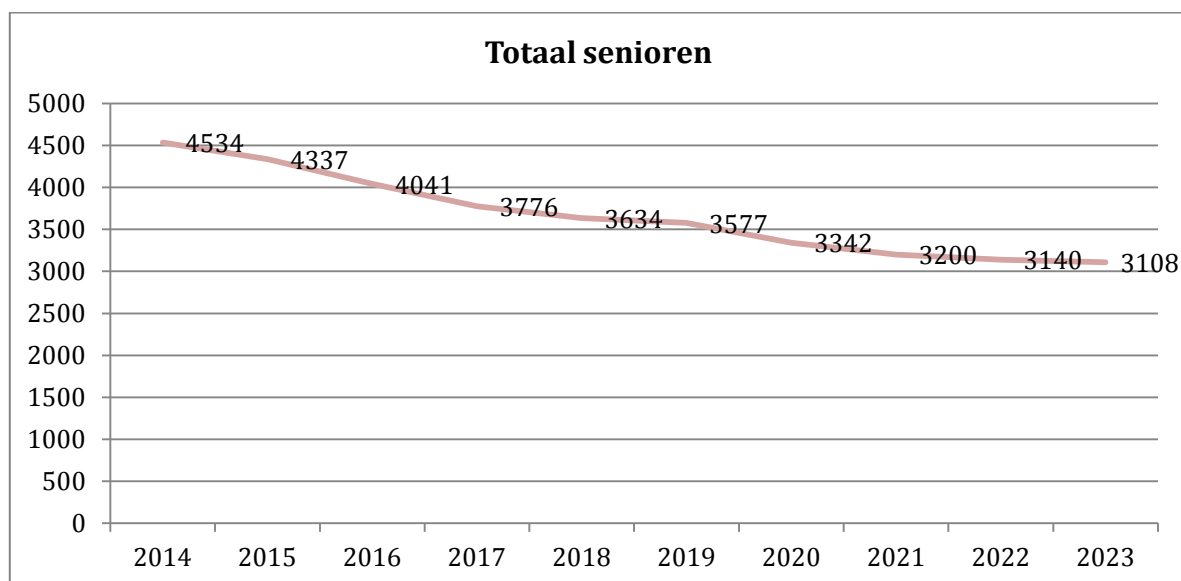
Vergeleken met 2021 is het aantal leden met 39 toegenomen. Dat is t.o.v. het aantal leden in 2021 een stijging van 1%.

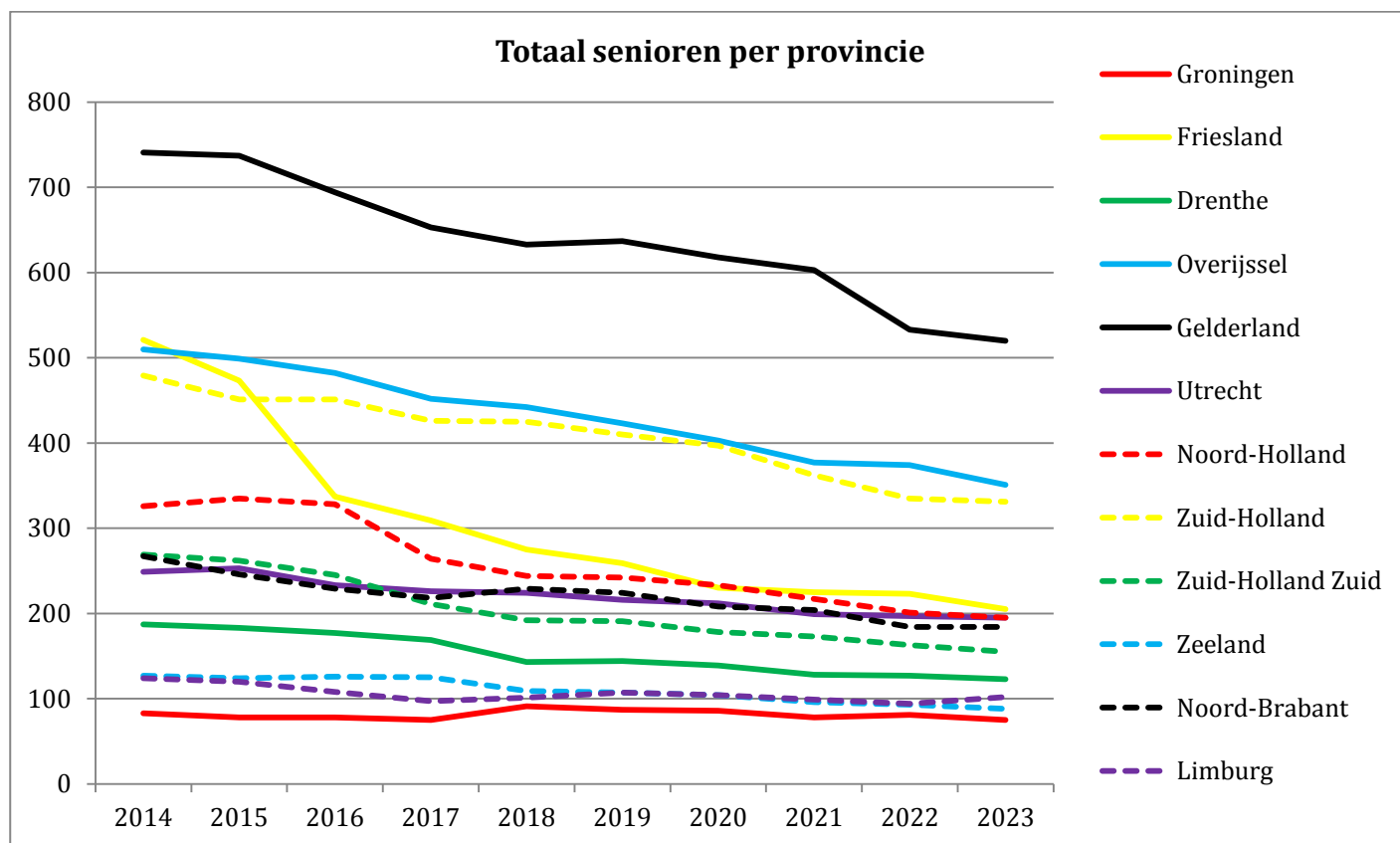
Verheugend is dat het percentage vrouwen is toegenomen van 3 naar ca. 6%.

Dit was één van de ambities en prioriteiten van het KNDB beleid.

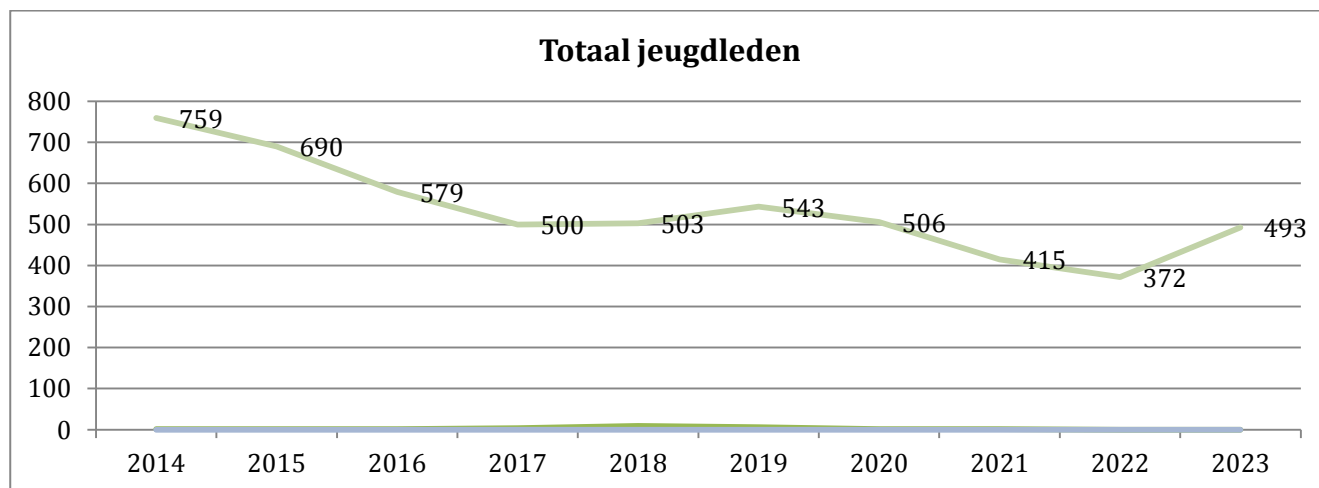
De volgende tabel en grafiek geven het aantal senioren in totaal en per provincie.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Tov 2022
Groningen	83	78	78	75	91	87	86	78	81	75	-7%
Friesland	521	473	337	309	275	259	230	225	223	205	-8%
Drenthe	187	183	177	169	143	144	139	128	127	123	-3%
Overijssel	510	499	482	452	442	423	403	377	374	351	-6%
Gelderland	741	737	694	653	633	637	618	603	533	520	-2%
Utrecht	249	253	233	226	224	216	212	199	197	195	-1%
Noord-Holland	326	335	328	264	244	242	233	217	201	195	-3%
Zuid-Holland	479	451	451	426	425	410	397	362	335	331	-1%
Zuid-Holland Zuid	269	262	245	211	192	191	178	173	163	155	-5%
Zeeland	127	124	126	125	109	107	104	96	93	88	-5%
Noord-Brabant	267	246	229	218	229	224	208	204	184	184	0%
Limburg	124	120	108	97	101	107	104	99	94	102	9%
Bijzondere bonden*	497	442	427	427	412	412	321	336	433	483	12%
pers./recr. leden	154	134	126	124	114	118	109	103	102	101	-1%
Totaal	4534	4337	4041	3776	3634	3577	3342	3200	3140	3108	-1%

Ondanks het aantal senioren is gedaald van 3140 tot 3108 is het totaal aantal leden toegenomen. De verklaring is dat het aantal jeugdleden stijgt van 372 naar 493!.

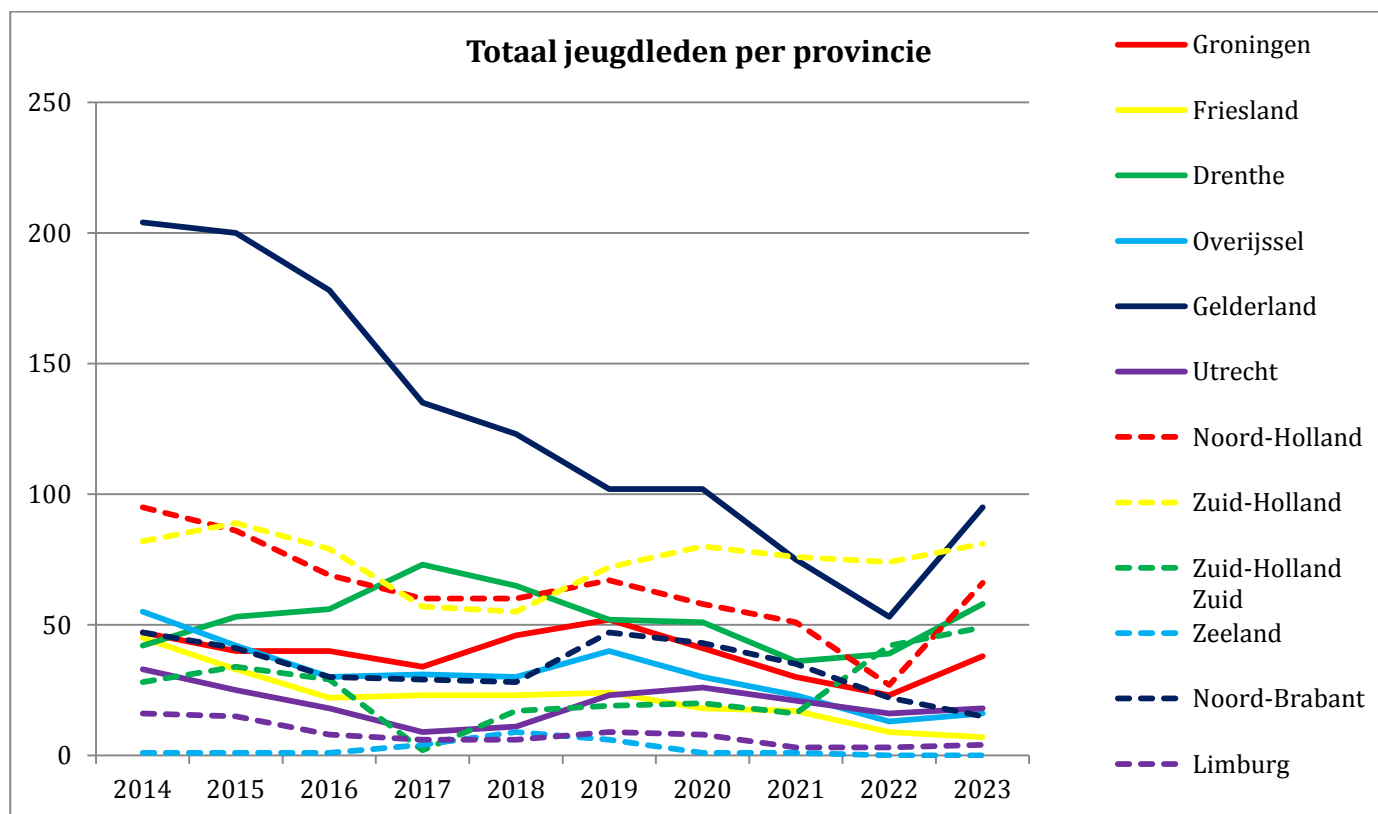

Helaas niet in elke provincie.

De toename van het aantal jeugdleden is het grootst in Noord-Holland, Gelderland, Groningen en Drenthe. Een afname van het aantal jeugdleden vindt plaats in Friesland en Noord-Brabant.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Tov 2022
Groningen	47	40	40	34	46	52	41	30	23	38	65%
Friesland	45	33	22	23	23	24	18	17	9	7	-22%
Drenthe	42	53	56	73	65	52	51	36	39	58	49%
Overijssel	55	42	30	31	30	40	30	23	13	16	23%
Gelderland	204	200	178	135	123	102	102	75	53	95	79%
Utrecht	33	25	18	9	11	23	26	21	16	18	13%
Noord-Holland	95	86	69	60	60	67	58	51	27	66	144%
Zuid-Holland	82	89	79	57	55	72	80	76	74	81	9%
Zuid-Holland Zuid	28	34	29	2	17	19	20	16	42	49	17%
Zeeland	1	1	1	4	9	6	1	1	0	0	
Noord-Brabant	47	41	30	29	28	47	43	35	22	15	-32%
Limburg	16	15	8	6	6	9	8	3	3	4	33%
Bijzondere bonden*	64	31	19	19	30	30	28	39	51	46	-10%
pers./recr. leden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal	759	690	579	500	503	543	506	415	372	493	33%

De volgende tabel en grafiek laten die daling per categorie zien. Jeugdleden per categorie

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Tov 2022
Welpen	191	184	131	155	168	179	122	55	73	165	126%
Pupillen	280	273	254	188	203	217	227	200	127	160	26%
Aspiranten	166	150	118	94	85	101	103	104	111	107	-4%
Juniores	122	83	76	63	47	46	54	56	61	61	0%
Totaal	759	690	579	500	503	543	506	415	372	493	33%

Dat het aantal welpen (de jongste categorie leden) met 126% en het aantal pupillen met 26% is toegenomen is bijzonder verheugend. Het KNDB bestuur heeft concreet beleid ingezet op “Jeugd” en het is mooi om te zien dat daar ook effecten van terug te vinden zijn in de ledenaantallen.

